

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR. 07 - 101. ÅRGANG
14. APRIL – 28. APRIL 2015

ALLE ELSKER KATT

Pynt og familiedyr.
På Trønderkatten
sto missekattene i
sentrum s.18

FORFULGT: Studentledere
i diktaturer risikerer livet
for økte rettigheter s.8

ROSA BØLGE: Trenger vi
et feministisk parti? s.26

Under Dusken

REDAKSJON

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Synne Hammervik - Tlf: 95520352
avisredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I TRONDHEIM AS
Inga Skogvold Rygg - Tlf: 91823546
ansvarligredaktor@studentmediene.no

NESTLEDER UNDER DUSKEN
Anette Sivertstøl

NYHETSREDAKTØR
Martha Holmes nyhetsredaktor@studentmediene.no

POLITISK REDAKTØR
Kristian Aaser politiskredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Martin Gundersen reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Mathias Kristiansen kulturredaktor@studentmediene.no

SPORTSREDAKTØR
Borghild Kristensen

MUSIKKANSVARLIG
Paulina Dubkov

FOTOREDAKTØR
Katinka Goffin fotoredaktor@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Ingrid Vik Bakken

DAGLIG LEDER
Mikkel Bolstad Dæhli - Tlf: 92883089

SALGSSJEF
Mathias Dahlstrøm - Tlf: 47247278 salgssjef@studentmediene.no

DESK
Christian Danielsen (sjef), Signe Karmhus, Emil Flakk, Finn Brynestad, Linn Danielsen Evjemo, Anders Päsche, Miriam Nesbo

JOURNALISTER
Rakel Skaugen, Ulrik Halmøy, Håkon Pedersen, Vilde Boberg Svineng, Torjus Lunde Bredvold, Paulina Dubkov, Are Furubotn, Katinka Goffin, Mathias Kristiansen, Benedikt Javorovic, Mats Vederhus, Sunniva Heim, Hilde Heggstad, Kristoffer Monsen, Andreas Dørum, Emma Rødli, Svein Amund Åstebøl Hansen, Maren Kronlund, Ingrid Domben, Trine Selle, Daniel Nylend, Bendik Eriksen, Angelica Bruntveit, Kyrre Ryeng, Prathesh Thamoathampillai

FOTOGRAFER
Katinka Goffin, Helene Mariussen, Hans Fredrik Sunde, Hildur Agustsdottir, Anniken Larsen, Prathesh Thamoathampillai

ILLUSTRATØRER
Iria Samuelstuen (sjef), Ellinor Egeberg, Håvard Karlsen Christian Høkaas, Katrine Gunnulfsen, Malin Hellem

GRAFIKERE
Andrea Gjerde (sjef), Anne Garvoll, Thea Dahlborg, Yordana Jakobsen

KORREKTUR
Finn Brynestad (sjef), Anders Päsche

FORSIDE
Anniken Larsen

SINGSAKERBAKKEN 2E, 7030 TRONDHEIM
E-POST: ud@underdusken.no/annonse@underdusken.no

Under Dusken er eit sjølvstendig organ for studentar, utgitt av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir delt ut gratis på lærestader i Trondheim med medlemsrett i Studenter-samfundet. Under Dusken kjem ut åtte gongar i semesteret.

Under Dusken arbeider etter reglane i Ver Varsam-plakaten for god presseskikk. Dei som føler seg urettmessig ramma av omtale i avisa, vert oppfordra til å kontakte redaksjonen.

facebook.com/underdusken

@UnderDusken

«I am fond of pigs. Dogs look up to us. Cats look down on us. Pigs treat us as equals» – Winston Churchill

LEDER

Alle katter er like mykje verdt

Nydelige og perfekte katter, avla fram av menneskje som ynskjer ein katt med fullkomen kropp og pels. I denne utgåva av Under Dusken får du sjå dei kattane som blir regna for å vere dei mest perfekte og finaste kattane i Europa. Som nevnt i reportasja kan ein samanlikne katteutstillinga med ein missekonkurranse. Press på eigar for å stelle katten sin til det perfekte er nok kvardagen for deltakarane på utstillinga, men la oss stoppe litt opp. Ein kan ikkje nekte for at alle deltakarane under utstillinga er katteelskarar, men kva er ein ekte katteelskar?

Kvart år blir fleire tusen dyr i Noreg neglisjert av eigarane sine, der katten er det vanlegaste dyret som blir heimlaus. Eigarar dumpar kattane sine i grøfter eller nektar katt åtgang til hus og mat. Noreg har mange dystre katteskjebner. Heldigvis har vi fleire gode dyrevernorganisasjonar som arbeidar frivillig for å redde kattar frå eit trist liv, men kapasiteten deira er sprengt. Blant anna treng Dyrebeskyttelsen alltid personar eller familiar til å vere fosterfamilie for heimlause kattar. Fleire fosterfamiliar betyr at Dyrebeskyttelsen kan ta inn fleire nødtrengande puser med eit akutt behov for medisinsk oppfølging.

Sjølv om ikkje alle kattar har den perfekte pelsen eller dei fullkomne øyrene, er alle puser like mykje verdt. Så la også dei heimlause kattane føle på kjærleiken ein katteelskar er i stand til å gi. Er du ein ekte katteelskar, så bør ein også ofre ein tanke til dei kattane som ikkje har det så bra.

Tilby din kjærleik til heimlause kattar gjennom enten å vere fosterfamilie, bidra på hjelpesentera for heimlause dyr eller gjer det så enkelt at du gir pengestøtte til dyrevernorganisasjonane.

Ein ekte katteelskar viser kjærleik til alle kattar.

ANETTE SIVERTSTØL

Illustrasjon: Katrine Gunnulfsen

Miljøtrykksak fra Trykkpartner AS. Lisensnr. 241823 Sertifikat nr. 1638

FORMER SAMFUNNET — SER MENNESKET

Å heve kvaliteten på samfunnet i tråd med en bærekraftig utvikling, krever at mange gode krefter spiller på lag. Våre rådgivere representerer mange fagfelt; vi jobber i tverrfaglige team og sammen med våre oppdragsgivere utvikler vi helhetlige, miljøriktige og funksjonelle løsninger – med mennesket i sentrum.

Øyvind Mork
Administrerende direktør
Asplan Viak

VI HAR KOMPETANSE INNENFOR

ARKITEKTUR
BY- OG AREALPLANLEGGING
BYGG OG ANLEGG
ENERGI OG MILJØ
GEOINFORMASJON OG VISUALISERING
LANDSKAPSARKITEKTUR
SAMFERDSEL
SAMFUNNSANALYSE
SAMFUNNSPLANLEGGING
TEKNISKE INSTALLASJONER
VANN- OG MILJØTEKNIKK

asplanviak.no

Foto: Aquarama - Chris Aadland

asplan viak

SIDEN SIST

Skal rekruttere forskningstalenter

Regjeringen har bestemt at 300 unge forskere skal ansettes ved landets universiteter og høyskoler. Ansettelsene er en del av en prøveordning hvor målet er å tilby talenter internasjonalt konkurransedyktige betingelser, og en forutsigbar karriereutvikling. I første omgang skal 185 stillinger fordeles på ni utdanningsinstitusjoner. UiO skal få 45, UiB 35 og NTNU får 40 nye stillinger.

- Regjeringen ønsker å stimulere til en mer attraktiv karrierestart for forskningstalenter. En ønsket positiv bivirkning er mindre midlertidighet, sier statssekretær Bjørn Haugstad i en pressemelding.

Foto: Stian Mathisen/ EU-delegasjonen

Ny avtale setter foreløpig sluttstrek på asylbarnsaken

Den nye avtalen sikrer at alle utsendte barnefamilier i perioden 1.juli 2014–18.mars 2015 skal få prøve saken sin på nytt. Kun de som har hatt opphold i Norge i over fire år skal få denne muligheten. Ifølge regjeringen skal innvandringspolitikken strammes inn, men man skal ha en mykere linje overfor lengeværende barn.

- Vi er glade for at vi har fått på plass en løsning for lengeværende barn og bedre samarbeidsrutiner mellom partene i avtalen på dette viktige feltet, sier justisminister Anders Anundsen (Frp) i en pressemelding.

Foto: Justis og beredskapsdepartementet

HiST får nybygg

Arkivfoto: Trygve Norum-Lunås

Lærerutdanningen ved Høgskolen i Sør-Trøndelag flyttes til nye lokaler på Kalvskinnet, ifølge Universitetsavisa. Flyttingen skal være gjennomført innen 2018. Studentleder Synne Grønvold er fornøyd.

- Det er utrolig fint å få studentene samlet sentralt. For lærerstudentene spesielt, er det flott at de nå får et læringsbygg som er tilpasset deres behov, sier hun til Universitetsavisa.

Mener alkohol er farligere enn cannabis

Foto: Marit Hårsjeld

En rapport publisert av rusforsker Willy Pedersen ved Universitet i Oslo viser at norske studenter nå mener at alkohol er farligere enn cannabis, melder studentavisen Universitas. Pedersen mener resultatet er dramatisk, men at det ikke er grunn til å slå alarm. Han forteller at studentenes oppfatninger minner om hva forskere har påpekt i 20 år. Generalsekretær Mina Gerhardsen i rusfeltets samarbeidsorgan Actis er ikke enig med Pedersen. Hun er bekymret, og forteller til samme avis at studenter er sårbare for konsekvensene av cannabisbruk.

80... asylbarn som hadde oppholdt seg mer enn fire år i Norge ble uttransportert i 2014.

NTH-RINGEN

Den originale ringen for sivilingeniører og sivilarkitekter

UD ETTER

FØRSTE VERDENSKRIG

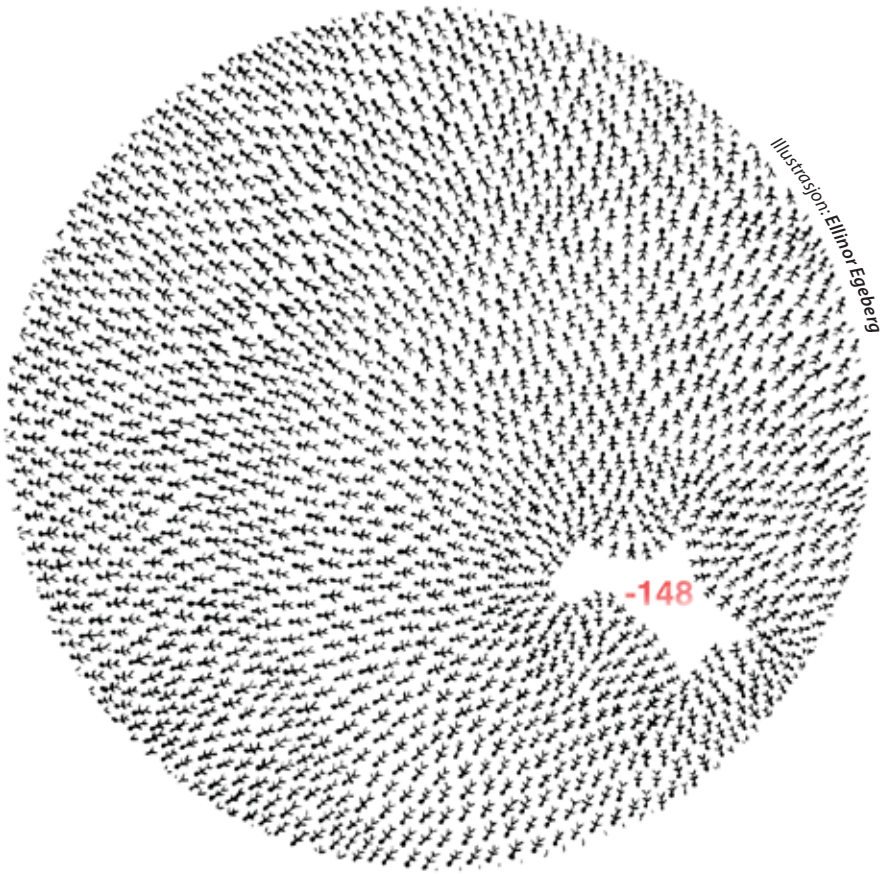
I aarene før verdenskrigen og under krigen har antimilitarsmen og hos os dens radikaleste krav, avvæbning, hat en meget fremtrædende plads i den socialistiske agitation, ja i den grad at antimilitarismen og socialismens saa at si blev kongruente begreper.

ANDRE VERDENSKRIG

Jeg sender mine beste ønsker til «Under Dusken» ved begynnelsen av det første ordinære semester etter krigen. Vel var det så at også «Under Dusken» var med på å feire seiren og friheten i de uforglemmelige vårmånedene i år, men særlig vanlige eller ordnære kunne neppe de ukene sies å være.

DEN KALDE KRIGEN

Europa opplever nå den endelige avslutningen på etterkrigstiden. Land etter land i Øst-Europa kaster nå av seg det sovjetiske åket og gjenoppstår som uavhengige stater. Sovjetunionen er også i ferd med å oppleve en demokratisk vårløsning, sjøl om det er nok av mørke skyer i horisonten. Det åpner nye muligheter til å løse felleseuropeiske problem som blokkdeling og miljøkrise.

Illustrasjon: Ellnor Espeland

Du må ikke glemme

I etterkant av angrepet på et universitet i byen Garissa i Kenya, har saken nærmest blitt glemt - både i mediene og i befolkningen forøvrig. Det er på tide vi viser at vi bryr oss, og tør å si «je suis Garissa».

NYHETSKOMMENTAR

KYRRE RYENG
JOURNALIST

Du må ikke glemme tragedien på Garissa University College. 2. april 2015 ble universitetet angrepet av terrorgruppen al-Shabaab, og 148 uskyldige mennesker mistet livet – de aller fleste studenter. Dette var en avskyelig og feig handling som ble begått av religiøse fundamentalister som ville hevne Kenyas militære engasjement i Somalia.

I skrivende stund, tirsdag kveld fem dager etter angrepet, er det ikke spor av nyheter om angrepet på forsiden til riksavisenes netttulgaver, med unntak av hos Aftenposten. Synlighet på avisenes forsider eller ikke: Jeg har ikke hørt en lyd om at «vi er alle Garissa-studenter» eller «jeg er Garissa – je suis Garissa», slik det var etter angrepet på avisen Charlie Hebdo i Paris tidligere i år. Det er påfallende at vi glemmer angrepet i Garissa fortore enn vi glemmer pensum etter siste eksamen. Her må vi som medstudenter ta et ansvar.

En tanke mange kanskje gjør seg, er at angrepet først og fremst angår regionen der angrepet fant sted. Men vi må ikke tenke at «dette er bare sånt som skjer i den tredje verden». Det finnes ingen tredje verden. Vi er alle på den samme kloden, og det som skjer med våre medstudenter i Kenya, vil på en eller annen måte påvirke oss i «trygge» Trondheim også.

Angrepet påvirker oss fordi uskyldige studenter, som ikke nødvendigvis var så forskjellige fra deg og meg, ble sortert ut og drept på bestialsk vis. Vi deler også med studentene i Garissa en lidenskap for kunnskap og læring – viktige egenskaper for de som skal forme ethvert samfunn. La oss dermed vise at vi bruker den kompetansen vi har tilegnet oss iløpet av vår tid på en høyere utdanningsinstitusjon, og vise at vi bryr oss.

Det føles klisjeaktig å sitere Arnulf Øverland med ordene «du må ikke tåle så inderligt vel, den urett som ikke rammer dig selv», men disse ordene har fortsatt klar relevans i dag.

Vi må ikke bare registrere at grusomhetene fant sted – vi må også gå ut og vise vår støtte til studentene på Garissa University College. Vi må tørre å si «je suis Garissa». En grufull handling som angrepet i Garissa er noe vi skal reagere på eksplisitt, og ikke bare i vårt stille sinn.

Jeg har en tanke om at en av årsakene til at dette blir glemt, er fordi dette virker fjernt - både geografisk og politisk i den form at Norge ikke har bakkestyrker i Somalia slik Kenya har. Charlie var nærmere oss geografisk, og vi husker godt bråket som fulgte katurstriden i 2006 hvor norske aviser var involvert. Kanskje har vi glemt Garissa-saken fordi det virker så fjernt at vi ikke kan relatere oss til det. Men begynner vi å tenke i disse baner, er vi straks på vei i en retning av likegyldighet og ignorans. Det er en utvikling jeg ikke vil være med på. Denne tausheten får meg til å spørre: Må man tegne Muhammed for å bli husket?

La ikke denne stemmen stilne, slik Charlie-støtten blåste vekk i vinden etter få uker. La onde krefter vite at jo hardere de prøver å undertrykke og tie uskyldige sivile, dess høyere skal vi protestere. Vi er der ikke bare for Charlie - vi er der for Garissa også.

Man kan ikke måle grusomme hendelser ut ifra hvor mange som mistet livet, eller hva som står bak. Grufulle handlinger slik som angrepene i Garissa og i Paris er noe vi skal reagere på eksplisitt - og ikke bare i vårt stille sinn. Dette gjelder uavhengig av om det er tolv eller 148 uskyldige personer som mister livet, og uavhengig av om hvor nært eller fjernt dette føles på kroppen.

Uansett hva årsaken til vår taushet kan ha vært, så må den stoppe. Taushet hjelper ingen. Den kan bare skade.

UENIGHET: I desember skal en ny klimaavtale forhandles fram. Landene er uenige om hvordan den skal se ut.

Vil belønne miljøvennlig produksjon

Land som har produsert miljøvennlig har tidligere ikke blitt belønnet for dette. Et nytt system utviklet av forskere fra Lund Universitet, NTNU, og Universitetet i New South Wales, kan føre til endringer.

► KLIMAAVTALEN

TEKST: **Angelica Bruntveit**
FOTO: **Anniken Larsen**

I desember arrangeres det årlige klimatoppmøtet i Paris, hvor klimakonvensjonens 195 land skal bli enige om en ny internasjonal klimaavtale som skal gjelde fra 2020. Landene er svært uenige om hvordan avtalen skal se ut. En av de største diskusjonene omhandler hvordan man på en rettferdig måte skal fordele ansvar for klimagassutslipp på de ulike landene.

Diskusjonen har flere perspektiver. I et historisk perspektiv bør industriland ta større ansvar for sine tidligere utslipp. I eksport- og importsammenheng må ansvaret for utslipp tilknyttet produksjon av et

produkt, fordeles rettferdig mellom produsent og konsument. Tidligere systemer for å fordele ansvaret mellom produsent og konsument har vist seg å ikke være problemfrie.

Forsker Daniel Moran ved NTNU håper at det på toppmøtet i Paris vil diskuteres nye metoder for fordeling av ansvar for klimagassutslipp. Han har selv vært med på å utvikle et regnskapssystem for klimagasser som tar hensyn til flere faktorer enn de man regner med i dag. Blant dem er belønning av land som produserer miljøvennlig.

– Vi håper å bidra til en liten endring i måten klimagassutslipp beregnes på. Forhåpentligvis vil metoden vår bli diskutert på møtet i Paris i tillegg til andre forslag om modifiseringer, sier Moran.

Urettferdig utslippsfordeling

Tidligere har det vært vanlig å bruke en metode

som kalles produksjonsbasert regnskapssystem. Dette systemet tildeler ansvar for utslipp til produksjonsland. Det vil si at det er landet som slipper ut klimagasser ved produksjon som har ansvaret for utslippet, selv om produktet brukes i et annet land.

– Etter Kyotoforhandlingene flyttet Storbritannia ut produksjon til Kina og Asia. Storbritannia fikk selv et lavere klimagassutslipp ifølge det produksjonsbaserte regnskapssystemet. Dette førte i midlertid til at verdens totale klimagassutslipp gikk opp, siden produksjonen i Kina var mindre miljøvennlig, sier Moran.

En annen metode kalles karbonfotavtrykk. Denne metoden legger ansvaret til det landet som er forbruker, heller enn produsent, av et produkt. Utslipp ved for eksempel produksjon av elektronikk som er produsert i Asia, men brukes i Europa, vil da

BØR UTNYTTES: Et forskningsteam mener at land med stor tilgang på vannkraft bør utnytte dette til produksjon av blant annet stål og aluminium.

tildeles de europeiske landene.

Et problem ved denne metoden, er at den ikke vil motivere eksportland til å kutte i sine utslipp ved å velge et miljøvennlige alternativer i produksjonen. Det er forbrukerlandet som er ansvarlig for utslippet selv om det sjelden kan påvirke hvordan produksjonen skjer. For eksempel har Norge liten påvirkning på hvordan elektronikk som importeres fra Kina produseres.

Teknologijustert karbonfotavtrykk

Forsker Daniel Moran ved NTNU har sammen med forskere fra Lund Universitet og Universitetet i New South Wales i Australia, utviklet en ny metode for å tildele ansvar for klimagassutslipp til de ulike landene. Gruppen brukte ett år på prosjektet, som ble publisert i »Nature Climate Change» i mars 2015. Metoden kalles teknologijustert karbonfotavtrykk. Den tar utgangspunkt i karbonfotavtrykk, og skal samtidig belønne et land for å fokusere på miljøvennlig produksjon.

– Idehaveren til prosjektet er svensk, så motivasjonen for prosjektet har blitt preget av at Sverige produserer for eksempel stål ved hjelp av

vannkraft. Utslippene tilknyttet dette er derfor lave, men Sverige har ikke blitt belønnet for dette med de tidligere beregningssystemene, sier Moran.

Tar man Norge som eksempel vil det produksjonsbaserte regnskapssystemet antyde et lavere klimagassutslipp enn karbonfotavtrykket vil gjøre. Dette er på grunn av landets store forbruk av blant annet asiaprodusert elektronikk. Det teknologijusterte fotavtrykket vil vise et lavere klimagassutslipp enn karbonfotavtrykket på grunn av Norges store tilgang på fornybar energi.

Tre viktige kriterier

Moran legger vekt på at det særlig er tre kriterier som er viktige når man skal beregne klimagassutslipp:

- Summen av alle lands tildelte utslipp til sammen skal være lik verdens totale utslipp.
- Ingen skal tildeles mindre utslipp etter en handling som fører til at verdens totale utslipp går opp.
- Systemet må tillegge ansvar for utslipp til land som faktisk kan gjøre noe med utslippet. Forbruksmønster og produksjonsteknologi er faktorer som land kan påvirke selv, og som har en

innvirkning på det globale klimagassutslippet.

Produksjonsbasert regnskapssystem og karbonfotavtrykk klarer ikke å oppfylle alle kriteriene. Teknologijustert karbonfotavtrykk vil, i motsetning til disse to, fordele ansvaret etter faktorer et land kan kontrollere. Dette inkluderer å benytte miljøvennlige produksjonsmetoder på eksportvarer.

– Bør utnytte ren energi bedre i produksjon

Metoden til forskningsteamet kan bidra til å informere hvert enkelt land om hvordan man kan gjøre det som er best for det globale klimaet. Dette gjelder blant annet organiseringen av handelssektoren. Moran mener en klimaavtale som oppmuntrer til bestemte former for handel kan føre til lavere utslipp på verdensbasis.

– Land som Norge og Sverige har stor tilgang på vannkraft. Det vil derfor bidra til lavere utslipp på verdensbasis dersom produksjon av blant annet aluminium og stål i større grad legges til disse områdene. Land som ikke har samme tilgang på ren energi, bør drive produksjon som er mindre energikrevende. Et eksempel er applikasjoner til telefoner, sier Moran. **UD**

Fryktløse studentledere

Studentledere i Zimbabwe og Swaziland kjemper for demokratiske rettigheter og akademisk frihet. De setter livet på spill og inspirerer resten av sivilsamfunnet.

SLÅTT NED PÅ: Studenter er ofte ofre for undertrykkelse, og blir slått hardt ned på. Studentledere i Zimbabwe og Swaziland risikerer livet i kampen.

► STUDENTLEDERE

TEKST: **Bendik Eriksen**

FOTO: **SAIH**

Generalsekretær Tererai Obey Sithole ved Zimbabwe national students union (Zinasu) forteller at han ikke har tillit til Mugabe-regimet i Zimbabwe. Han mener valget 31. juli 2013 var rigget, og derfor mangler legitimitet. Videre sier han at militariseringen av utdanningsinstitusjoner undergraver akademisk frihet og menneskerettigheter.

– Mugabe og hans regime har så lenge jeg kan huske arrestert, bortført, og drept modige studentaktivister, forteller Sithole.

President Mugabe ga nylig en av sine koner doktorgrad i filosofi. At hun hverken hadde en bachelor- eller mastergrad hadde ikke Mugabe noen betenkeligheter ved. Mange mener dette er et ledd i den interne maktkampen i landet.

– Førstedamens akademiske meritter består av en utvisning fra et utenlandsk universitet etter en serie med strykarakterer, forteller generalsekretæren i Zinasu.

Mugabe delte ut doktorgraden på vegne av University of Zimbabwe (UZ). Ansatte, studenter, og organisasjoner ved universitetet mener institusjonens integritet og prestisje er grovt undergravet. Derfor valgte Zinasu å saksøke Mugabe. Hele Zinasu-lederskapet lever nå under alvorlige trusler.

– Vi er i konstant fare fordi vi hevet stemmen mot diktatoren. Men vi nekter å flykte. Vi visste om risikoen da vi startet denne reisen, og vi velger å være aktivister for en bedre framtid i Zimbabwe, sier Sithole.

Usikker framtid

Sithole forteller at studenter i Zimbabwe er ofre for svært dyre semesteravgifter. Han mener myndighetene, som er ansvarlige for avgiftene, utelukkende bryr seg om profit.

– Myndighetene har gjennom økningen av semesteravgiftene praktisk talt privatisert høyere utdanning. Det er nå redusert til et privilegium og ikke en rettighet, forteller Sithole.

Generalsekretæren for Zinasu forteller at studenter i Zimbabwe går en vanskelig framtid i møte. En grad fra universitetet beskytter dem ikke fra en arbeidsledighet på rundt 80 prosent. Den offentlige sektoren er hardt

rammet av den vanskelige økonomien.

– Det finnes ikke infrastruktur. Det finnes ikke nok pensumtekster, og det finnes ikke studentboliger. Vi må leie rom i forstader, og bor fem til seks studenter sammen på et rom, forteller Sithole.

Studenter i front

Leder Jørn Wichne Pedersen ved studentenes og akademikernes internasjonale hjelpefond (SAIH) forteller at han ble svært imponert i møte med Zinasu-ledelsen.

– Dette er modige og engasjerte studentledere som setter studentenes rettigheter foran egen sikkerhet, sier Pedersen.

Han mener at Zinasu og studentpolitikere i Zimbabwe har påtatt seg en viktig rolle i samfunnet og er først ute i gatene når de mener at regimet går på akkord med menneskerettigheter og demokratiske verdier.

– I Zimbabwe går studentene i front og er de første til å kjempe mot overmakten. De inspirerer resten av befolkningen, og viser at man skal kjempe imot urett, forteller Pedersen.

VIL HA RETTIGHETER: Zinaus medlemmer demonstrerer mot myndighetene.

– **Ordet «demokrati» er forbudt**

Pedersen forteller at de nylig har inngått et formelt samarbeid med studentorganisasjonen Swaziland National Union of Students (Snus). Studentaktivister i både Swaziland og Zimbabwe lever i undertrykkende regimer. Begge studentorganisasjonene har påtatt seg en ledende rolle i sivilsamfunnet og kjemper for demokratiske verdier.

– Studentbevegelsen sammen med arbeiderbevegelsen er den viktigste drivkraften for politisk endring, sier han.

Ifølge Amnesty International er Swaziland et av verdens siste absolutte monarkier. Politiske partier er forbudt og ytringsfrihet eksisterer ikke. Store deler av befolkningen undertrykkes og er dømt til et liv i dyp fattigdom, mens kongen har blitt rik på landets naturressurser.

– Selve ordet «demokrati» er forbudt og blir sensurert fra pensumlitteratur, sier SAIH-lederen.

Studenter er ofte ofre for undertrykkelse og ethvert forsøk på demokratisk endring blir hardt slått ned på. Pedersen og Snus forteller om arrestasjoner og utvisninger av studenter som engasjerer seg i sivilsamfunnet.

– Man bruker ofte terrorlovgivning mot studentene. Man anklager dem uten å vise til noe som helst bevis og kaster dem i fengsel i flere år, forteller han.

– **Ikke bare studenter**

President Njabulo Mazibuko ved studentorganisasjonen Snus i Swaziland forteller at myndighetene har innført et urettferdig og ondt stipendsystem som hindrer fattige barn i å få utdanning. Myndighetene bestemmer selv hvilke studiesteder og programmer de vil sponse, og

overser rurale områder.

– Utdanningsinstitusjonene er en skam. De ligner fengsel. Det finnes hverken bord eller stoler. Ingen datamaskiner, ingen internett. Private utdanningsinstitusjoner blir lagt ned. Gravide studenter blir utvist. Konservative krefter rår, sier Mazibuko.

Presidenten for Snus mener at kampen for akademisk frihet henger sammen med den nasjonale kampen for demokrati i Swaziland. Samfunnets kamp kan ikke separeres fra studentenes kamp. Et samfunn som ikke garanterer rettigheter til majoriteten kan ikke forventes å verne om minoriteten.

– Vi er medlemmer av samfunnet, ikke bare studenter, understreker Mazibuko.

Studentrådene i Swaziland fungerer som nikkedukker for regjeringen ifølge Snus-presidenten. Han forteller at myndighetene går så langt som å plassere infiltratorer i viktige posisjoner.

– Studentrådene beskytter ikke studenter. Studenter som kjemper for demokratisk endring blir utsatt for vold, trusler og utvisning, forteller Mazibuko.

– **Bør la seg inspirere**

SAIH-lederen forteller at han håper at norske studentpolitikere kan la seg inspirere av de i utlandet. Pedersen sier at han selv henter den ekstra gløden og engasjementet fra sine møter med fryktløse studentledere fra blant annet Zimbabwe og Swaziland.

– Det er studentene som er først ute i gatene når de mener at samfunnet beveger seg i feil retning. Likevel er de også de som sjeldent får anerkennelse for jobben de gjør, avslutter han. **UD**

ZIMBABWE

- Robert Mugabe har vært president i Zimbabwe siden 1987.
- Zimbabwe har 12,6 millioner innbyggere.
- Forventet levealder er 48 år.
- Ifølge Transparency International skyldes den økonomiske og sosiale krisen regimets vanstyre.
- Aktivister som taler regimet imot blir utsatt for vold, arrestasjoner og bortføringer.

Kilde: *Transparency International*
Kilde: *Amnesty International*

SWAZILAND:

- 1,2 millioner innbyggere.
- Absolutt monarki, kongen har all makt, politiske partier ulovlig.
- Forventet levealder er 47 år.

Kilde: *Transparency International*
Kilde: *Amnesty International*

Guide til raskere datamaskin

Har du en pc eller mac som begynner å dra på årene og har blitt treg?
Vi viser deg hvordan du kan gjøre den så god som ny for en rimelig penge.

Tekst og foto: **Prathesh Thamo**

Du kjenner at lysten til å kjøpe en splitter ny datamaskin kribler i magen, helt til fornuften slår inn og forteller deg at en ok pc koster en månedsutbetaling fra Lånekassen. Det finnes faktisk en rimelig løsning som mangedobler maskinens ytelser. Det jeg snakker om kalles Solid State Drive (SSD), et heldigitalt lagringsmedium som gjør samme nytten som en harddisk (HDD).

Ordinære harddisker har mekaniske bevegelige deler i seg slik som skrivehode og plater. Det resulterer i at den sinker resten av datamaskinen som utelukkende består av digitale deler som jobber raskt. I dag har heldigvis teknologien kommet så langt at vi har fått et raskere alternativ. Selv om en SSD er litt dyrere per gigabyte lagring enn harddisker, veier ytelsen opp for den økte prisen.

Hvor mye koster det?

De rimeligste SSDene har en kapasitet på 120GB, og prisene starter på rundt 550 kr. For en med 240GB starter prisene på ca 900 kr. Skal du ha 480 eller 960GB må du regne med å punge ut omtrent 1800 og 4000 kroner. Det kan lønne seg å følge med på tilbud. De fleste nettbutikkene har regelmessige kampanjer på datautstyr. Hva som passer for deg kommer an på hvilke oppgaver du bruker datamaskinen din til. Bruker du den til nettsurfing, Word og Facebook

kan du fint klare deg med en 120 GB. Da har man en del lagringsplass til overs til bilder og videoer. Driver du med video- eller billedredigering og har behov for å lagre mange eller store filer, kan det lønne seg med en større SSD. Et alternativ hvis du har dårlig råd, kan være å lagre ting på en ekstern harddisk, og dermed klare deg med en mindre SSD.

Hvordan bytte til SSD?

Før du bestemmer deg for å oppgradere til SSD burde du undersøke om det faktisk lar seg gjøre. Har du HP Pavillion med Windows 8 kan det for eksempel være et voldsomt prosjekt å skulle oppgradere til SSD, mens det er ganske simpelt om du har Acer eller Lenovo. Søk opp PC-modellen du har, så finner du det fort ut!

Å bytte til SSD er sjelden en vanskelig sak. I bærbare datamaskiner er det som oftest snakk om å skru ut noen få skruer og et raskt bytte av selve harddisken med en SSD. Selve utbyttingen tar omtrent 15 minutter, og er som lego for voksne.

I etterkant må du også sørge for operativsystem på den nye SSD-en. Den enkleste måten å oppnå dette på er ved å klonere den gamle disken. Da beholder du alle gamle innstillinger og filer over til en ny disk, og kommer fort i gang igjen. I forkant av kloning er det derfor anbefalt å rense opp i PC-en, da gamle

laster videreføres. Slett all unødvendig programvare og kjø opprensingsprogramvare som CCleaner og Malwarebytes..

Det kan være lurt å søke opp «How to change from HDD to SSD» og lignende på Youtube om det er noe du ikke forstår underveis i prosessen.

Kloning av operativsystem

Du må enten klonere det tidligere operativsystemet ditt, eller installere et nytt. Det enkleste er å klonere. Husk at du må ha lisensnøkkelen til operativsystemet for å få det til å funke. Det letteste er å kjøpe et «cloning kit» der programvare og klonenkabel medfølger.

Slik programvare koster som regel fra 200 kr og oppover i norske nettbutikker. Det finnes også SSDer som selges med medfølgende kit. Et alternativ er å kjøpe klonenkabel separat og benytte seg av gratis programvare som enten følger med fra produsenten eller finnes tilgjengelig på nett.

Hvordan dette utføres avhenger av programmet du bruker. Samsung har et veldig enkelt et (forutsetter at du har en Samsung SSD) der man bare trenger å trykke på en knapp for å sette prosessen i gang. Acronis True Image er et program med litt flere valgmuligheter, men som fortsatt er lett å bruke. **UD**

Kaste den gamle harddisken?

Det er ingen grunn til å la den gamle harddisken støve ned. Enten kan du levere den til gjenvinning, eller så kan man kjøpe et kabinet å ha den i, slik at man kan bruke den som en ekstern harddisk, da de gjerne er lesbare i lang tid etterpå ved bruk av relativt enkle verktøy. Lever bare inn harddisker med filer som du er villig til at andre kan lese, eller som er slettet med spesialverktøy som DP Shredder eller Eraser..

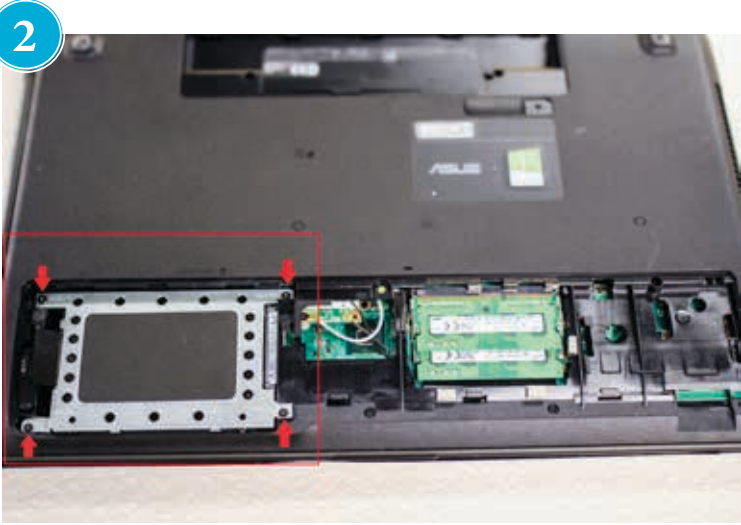
Optisk adapter

Har datamaskinen din et optisk drev (CD/DVD/BD) kan man kjøpe et adapter slik at man kan ha to lagringsenheter på datamaskinen. Man mister muligheten til å spille av innhold på CD eller DVD, men til gjengjeld vil man få mer lagringsplass. Disse kan bestilles fra eBay, og starter på rundt 70 kroner og oppover inkludert frakt, søk på «2nd hdd» etterfulgt av modellen på datamaskinen din.

Bytte fra HDD til SSD - steg for steg

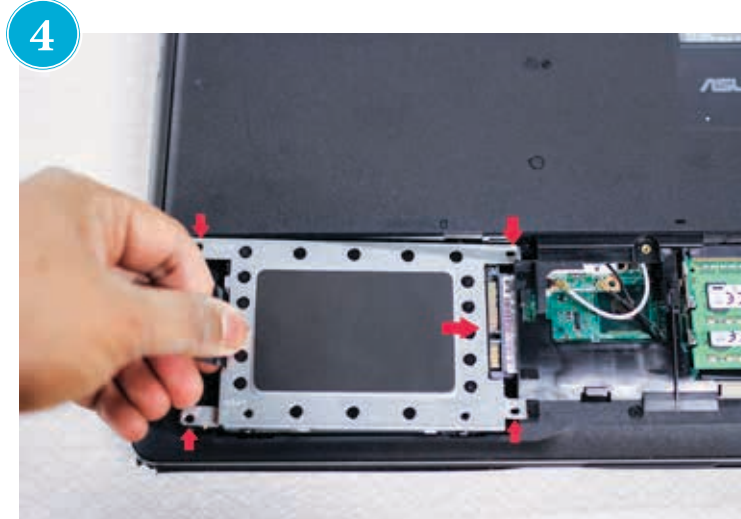
Lokaliser lokket til harddisken på undersiden av datamaskinen. Skru ut de skruene som er nødvendig for å løse dekslet. Bruk en flattrekker til å vippe opp lokket om nødvendig.

Når du har lokalisert harddisken løsner du skruene som holder den på plass. Deretter skyver du den ut fra sporet.

Skru løs skruene slik at harddisken løsnes fra braketten. Sett inn den nye SSD og skru den fast til braketten.

Skyv harddisken på plass og fest den med skruene.

Sett på dekslet igjen og skru inn de nødvendige skruene.

MULIGHETER: — NTNUI Bumerang blir et tilbud som vil gi muligheter man vanligvis ikke har, sier prosjektleder Stian Glomvik Rakke (t.h.).

Åpner gratis utstyrsbibliotek

Nyoppstartede NTNUI Bumerang vil fra høsten av tilby utlån av idrettsutstyr til alle Trondheims studenter.

Tekst: **Daniel Nyland** Foto: **Hans Fredrik Sunde**

I kjølvannet av diskusjonen om de store kostnadene ved å holde på med idrett i Norge, har NTNUI Bumerang valgt å gå den andre veien. Prosjektleder Stian Glomvik Rakke og økonomiansvarlig Adrian Sjøholt ønsker at prosjektet skal bidra til å gjøre idrett tilgjengelig for flest mulig, helt gratis.

Gjenbruk av utstyr

I oktober tok ledergruppa med seg ideen til en gruppeledersamling i NTNUI. Der fikk de respons og nye ideer å bygge videre på.

— NTNUI har alt som trengs for å få til det her. Det er nesten 60 grupper, og organisasjonen er veldig

solid. Så alt ligger til rette for å starte opp, forteller Rakke.

For å få tak i det nødvendige utstyret fram mot høsten, vil gruppa henvende seg til NTNUIs grupper. De håper at både idrettsgrupper og privatpersoner kan donere utstyr de ikke bruker lenger, i stedet for kaste det.

— Et poeng er jo at man ikke trenger å kjøpe og kaste. Man kan heller få til et miljø for gjenbruk også i idretten, sier Rakke.

— Alle skal ha mulighet

— Prosjektet er en forlengelse av tankegangen som har

vært i NTNUI over en del år nå, hvor bredde blir mer og mer viktig, forklarer Rakke.

NTNUI Bumerang skal fungere som et biblioteksystem for idrettsutstyr, der man kommer og henter utstyr og leverer det tilbake igjen når man er ferdig med det. Lån av utstyr vil være tilgjengelig for alle studenter, ikke bare medlemmer av NTNUI.

— Vi vil at det skal være så lavterskel som mulig, slik at alle får mulighet til å drive med idrett, sier Sjøholt.

I tillegg til dette håper NTNUI Bumerang at et slikt gratis utlånssystem vil være et godt tilbud for utvekslingsstudenter, som ofte ikke er i Norge i lengre perioder.

Sportskalender

FRIIDRETT

NTNUI friidrett arrangerer det årlige Fjellseterløpet onsdag 22. april. Løypa er over åtte kilometer lang. Meld deg på!

FUTSAL

NTNUI futsal damer oppfordrer jenter til å komme på treninger.

FOTBALL

Strømsgodset gjester Rosenborg på Lerkendal i tredje runde av tippeligaen, 19. april. Blir det hjemmeseier denne gangen også, eller er godset i by'n for å jekke dem fem hakk ned?

DYKKING

NTNUI dykking arrangerer dykk hver søndag. Meld deg inn i Facebookgruppen og sjekk det ut.

— Utvekslingsstudenter har ofte veldig lyst til å prøve den type idretter som er spesielle for oss i Norden. Men de begrenses av at det koster alt for mye penger å skulle kjøpe utstyr for en, eller to gangers bruk, sier Rakke.

Vil inspirere andre

Prosjektet er ennå ikke klart for oppstart, men det er mye som allerede er i orden. NTNU og NTNUI har bidratt med økonomiske midler, men gruppa ser fortsatt etter sponsorer.

— Det at NTNU ser behovet, og bidrar økonomisk er veldig positivt for vår del. Det viser at de har tro på at et sånt prosjekt kan bidra til at vi får bedre studenter, sier Rakke.

Innkjøp av en utstyrscontainer som skal stå i Dødens Dal er like rundt hjørnet. Satsingen vil i begynnelsen være på vinterutstyr. Det er på dette området ledelsen har sett at det er størst behov, i og

NTNUI BUMERANG

• Frivillig prosjekt for gratis utlån av idrettsutstyr til studenter

• Oppstart høsten 2015

• Satser sterkt mot vintersesongen –15/16

• Vil gjøre det mulig for alle å bedrive idrett, uavhengig av økonomi.

med at det er dyrt å kjøpe dette selv.

— Vi har allerede fått forespørsel om utlån av utstyr til en skitur. Dessverre er det en sesong for tidlig, men det er fint å se at det er etterspørsel allerede nå, forteller Sjøholt.

Ledelsen håper også at NTNUI Bumerang kan være et «pilotprosjekt», til inspirasjon for andre studiesteder.

— Jeg tror vi er det første studiestedet som får et slikt tilbud. Og etter som vi er det største studentidrettslaget, så det følger med seg litt plikt til å prøve og dra i gang nye ting, sier Sjøholt.

Vil favne om bredden

— Hovedmålet vil jo alltid være det å gi muligheter til flest mulig, og det viktigste med prosjektet er å gi studenter gleden av samhold gjennom idrettslig kameratskap. Det er det prinsippet vi har i NTNUI, sier Rakke.

NTNUI Bumerang har tro på at prosjektet vil være med å bidra til at flere er aktive. Å få flere til å bli engasjerte i idrett er en av deres største målsetninger.

— Vi har et mål om at studenter kan få prøve seg på mange forskjellige idretter, sier Sjøholt.

Ledelsen i prosjektet påpeker også at inkludering er en viktig del av NTNUIs arbeid. I tråd med dette er tilgjengelighet på gratis lån av utstyr noe som vil bidra til bedre muligheter for alle.

— Studenter har generelt sett begrenset økonomi. I tillegg foregår det en debatt i idrettsnorge nå, hvor utstyrspress er tema. NTNUI ønsker å tilrettelegge for mest mulig aktivitet, for flest mulig, og tror Bumerang kan bidra til dette, sier Rakke. **UD**

SPORTSKOMMENTAR

TRINE SELLE
Sportsjournalist

Ut med pakket!

Den norske fotballsesongen er i gang igjen. Det meste er som før. Ekspertene har delt ut gullet allerede, så å si alle lag kan rykke ned og i Bergen tror de vel fortsatt at gullet kommer «hem». I første runde gikk et såkalt storlag på en smell på Nedre Eiker, og Rosenborg viste klasse. Norsk fotball står på stedet hvil. Det jeg la aller mest merke til er at det er for mange lag i Tippeligaen, lag få bryr seg om. Vålerenga møtte Strømsgodset på Ullevaal i første serierunde, kampen trakk 14 821 tilskuere. Strålende publikumstall og hæla i taket. Men vil det komme like mange når Sarpsborg, Stabæk eller Sandefjord står på den andre banehalvdel? Jeg tviler.

Mer penger og bedre fotball

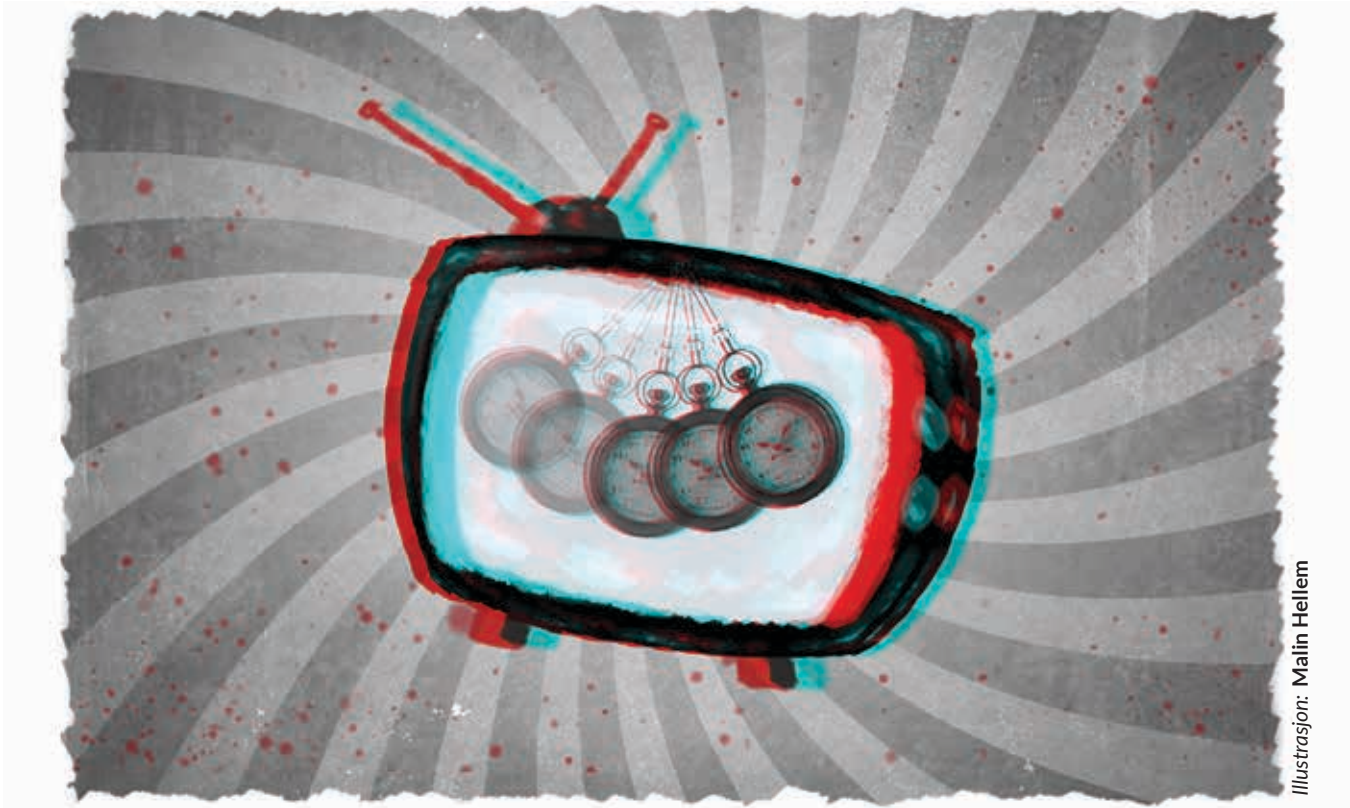
Det er ikke revolusjonerende eller nytt å si at man vil kutte antall lag. Mange eksperter har ropt om endringer i flere sesonger. Men så langt har ingenting skjedd. Det nederlandske selskapet Hypercube har gjort en undersøkelse angående de norske ligasystemet. Konklusjonen er at kun 12 eller 14 lag i den øverste divisjonen vil øke kvaliteten, publikumsinteressen, sponsorinntekter og antall tv-seere. Alt dette trenger norsk fotball sårt. Landslaget klarer ikke kvalifisere seg til mesterskap og ligger nå på 70. plass på FIFA-rankingen. De norske lagene sliter når de møter lag man knapt kan kalle middelmådigheter ute i Europa. Noe må gjøres. Redusering av ligaen er et steg i riktig retning. En gradvis redusering vil nok være å foretrekke, selv om en sesong med fem nedrykk ville gitt oss tidenes mest nervepirrende tippeligas-esong.

For mange smålag

Med 16 lag i ligaen blir det mange kamper som ikke skriker tv-inntekter og solgte billetter. Det er for mange lag som ikke vekker den store interessen. Jeg skjønner at lag som Mjøndalen er en del av sjarmen i norsk fotball, men vi har cupen der askeladdene kan hevde seg og spise kirsebær med de store. Det er ikke skrevet i sten at det er de såkalte smålagene som rykker ned for å tynne ut ligaen. Bare se på Brann, de klarte ikke engang å holde seg i en liga med 16 lag. I min drømmeverden vil lag som Sarpsborg 08, Sandefjord, Mjøndalen og Stabæk spille på nivået under. Færre lag av den type kvalitet vil være med på gjøre ligaen tettere og interessen vil øke. Man kan diskutere om det likevel er så mye tvil om hvor seriegullet havner i år. Det ble tildelt Molde av eksperter og trenere allerede i januar. Men det er en helt annen diskusjon.

DEBATT

Under Dusken tar gjerne imot leserbrev. For å gi rom for alle, begrenses lengden på et innlegg til 3000 tegn inkludert mellomrom. Korte kommentarer og replikker begrenses til 1800 tegn.Vi forbeholder oss retten til å redigere og forkorte innlegg. Vi gjør oppmerksom på at innlegg også vil være tilgjengelige på UDs hjemmesider.

Det går bedre enn vi tror

22. april deler initiativet Verdens Beste Nyheter ut en avis med positive nyheter som et forsøk på å nyansere det ensidige negative fokuset på utviklingsland.

NYHETER

Julie Kristine Wood – Afrikastudier/
Statsvitenskap NTNU

«Opplevde du noe farlig?» var et av de første spørsmålene som møtte meg da jeg kom hjem fra backpacking i de vest-afrikanske landene Ghana og Togo. Først tenkte jeg at dette måtte være en spøk fra deres side, før jeg kom på at for mange er kanskje bildet av Afrika noe midt mellom opprørslederen Joseph Kony og sultne barn med fluer i øynene. Med andre ord – jævlig dystert.

Kunnskapsløse nordmenn

Et ensidig negativt bilde av utviklingsland formidlet av medier og av bistandsorganisasjoner, er med på å reproducere stereotypiske bilder av disse landene og menneskene som bor der. Gjennom ulike undersøkelser bekrefter statistikkforsker og stifteren

av Gapminder, Hans Rosling, at det går mye bedre med verdens utvikling enn nordmenn skal ha det til. I et intervju med Bistandsaktuelt i februar 2014, uttalte han at vi må oppdatere vårt verdenssyn, fordi vi tror fortsatt det står like ille til som for over 20 år siden. Samtidig påpekte han at det ikke er overraskende at vi sitter med dette bildet, når de vestlige mediene selv ikke henger med i svingene.

Jeg stiller meg derfor spørrende til hvorfor media fortsetter å vise oss et ensidig negativt bilde av utviklingsland. Kan det sammenlignes med å se en actionfilm uten skyting og biljakt? Mister Afrika og andre land i sør all sin underholdningsverdi så snart det blir vist i et mindre sensasjonelt og mer nyansert lys? Jeg opplever at det tilsvarende er gjeldende for bistandsorganisasjoner – å spille på potensielle giveres samvittighet er en tilsynelatende effektiv strategi for innsamling av midler. Fra et økonomisk perspektiv, er det derfor forståelig at bistandsorganisasjoner ofte viser frem de verste sidene ved livet i utviklingsland. De utilsiktede konsekvensene er dessverre at man er med på å reproducere bilder som karikerer virkeligheten og etterlater oss i kunnskapsløshet.

Vårt verdensbilde påvirker politikken

Å ignorere den positive utviklingen som skjer i verden kan resultere i farlige holdninger. Som for eksempel å se Afrika som ett eneste stort humanitært prosjekt. Vi er nødt til å innse at det er langt mellom fremadstormende Rwanda og Kongo i krig. Akkurat som at det blir for dumt å analysere Norge utfra et bilde av Romania.

Din og min kunnskap om verden er med på å forme den kollektive meningsutvekslingen i Norge. Gjennom dette påvirker vi ubevisst politikere som fatter viktige beslutninger på vegne av oss. Ytterste konsekvens av et utdatert verdensbilde er at politiske avgjørelser blir tatt på feil grunnlag. Dette øker sannsynligheten for feilslått politikk.

Dette er ikke utelukkende ment som et sidespark til journalistikken og bistandsorganisasjoner – selvsagt trenger vi kritisk journalistikk som setter fokus på utfordringer verden står overfor. Snarere bør det leses som et opprop for konstruktiv journalistikk, hvor formålet er bidra til folkeopplysning og et mer balansert og virkelighetsnært syn på verden.

Diskriminering, hvorfor?

ISFiT

Kristine Bjartnes,
President for ISFiT 2017

Det har i de siste utgavene av Under Dusken blitt reist noen viktige spørsmål om ISFiTs fremtid og hva festivalen bør ta for seg. Det gjenstår fortsatt å se hva som vil bli festivalens mål. Problemstillingene er mange og jeg ser frem til å bryne meg på dette sammen med mitt framtidige styre. Konkretiseringen må vi altså vente på en liten stund til, men jeg vil likevel introdusere noen tanker for hvordan jeg vil at ISFiT 2017 skal se ut.

Å samle verden i Trondheim til samtale om diskriminering er heftige greier. 40 prosent av FN's medlemsland straffer homofili med fengsel, i India blir 93 kvinner voldtatt hver dag, kommunale myndigheter i Frankrike nekter å registrere rom-barn i skolen, i Latvia har kvinner forbud om å jobbe nattevakt, og i USA tjener den svarte delen av befolkningen 25 prosent mindre enn den hvite gjør. Dette er det realistiske bildet av verden, og hva ISFiT og Trondheim vil møte når Samfundet fylles med ISFiT-deltakere i februar 2017.

Ikke alle tenker likt, og som mye annet er heller ikke diskriminering svart hvitt. Poenget med ISFiT er nettopp å samle dem med ulik bakgrunn og stemme, til samtaler der premissene ikke følger normene man er vant til fra før og der man må ta til seg synspunkt og verdier man aldri tidligere har blitt eksponert for. Dette er ytterst krevende, for mange uutholdelig.

Definisjoner og rammer vil rokkes ved, og mange vil bli tvunget til å ta oppgjør med sine forestillinger om hva diskriminering er, hvem som blir rammet og på hvilke måter diskriminering foregår. ISFiT inviterer studenter til nøytral grunn, hvor alle stemmer blir hørt og respektert. Vi gir plass til dem som ofte ties. Ideer utveksles, på godt og vondt, og nye perspektiver tilegnes. Dette er kanskje ikke så konkret som en resolusjon i Studentersamfundet, men det er blodig alvor.

Jeg ønsker likevel å se mer handling, og jeg vil at ISFiT skal være mer enn nye perspektiv og prat. ISFiT 2017 skal gi deltakerne verktøyene de trenger for å kunne ta med seg nye ideer og virkelig gjøre dem. De skal kunne skape endring når de reiser hjem. Derfor vil jeg at ISFiT 2017 også skal gi opplæring i organisasjonsbygging, hvordan påvirke makthavere, effektiv budskapsformidling og entreprenørskap. Jeg vil ha kunnskapsrike innledere som kan vise oss

hvordan de selv har skapt endring, og samarbeide med kunnskapsinstitusjoner og organisasjoner som har mer peiling enn vi har. Festivalen vi akkurat har avsluttet fikk innført korrupsjonsfag på NTNU, og Transparency International tar med seg målet vårt om korrupsjon på timeplanen i Norge i bekjempelsen av korrupsjon. Det er ingen grunn til at ISFiT 2017 ikke vil gjøre det samme.

I Norge vil ISFiT være agendasetter. Når vi skal samle ulike perspektiver og meninger på nøytral grunn, bør vi ikke mene så mye. Det vi likevel kan gjøre, er å sette spørsmål til debatt. I samarbeid med Samfundet vil jeg at ISFiT 2017 skal ta opp problemstillingene knyttet til diskriminering også her i Norge. Hvorfor kvier vi oss for å ansette dem med utenlandsk navn? Diskrimineres romfolk i Norge? Hva er argumentene mot vigsel av homofile i den norske kirke? Hvorfor klikker de såkalte «nettrollene» på dagbladet.no? Slik skal vi sette dagsorden fra Storsalen, og til og med vedta resolusjoner.

Ved å få innsikt i mekanismene bak diskriminering og gjennom perspektivene til 500 deltakere, vil ISFiT være i stand til å ta tak i krevende problemstillinger og ta kompleksiteten ved diskriminering på alvor.

NTNU må øke den etiske standarden

STUDENTDEMOKRATI

Mikael Schärer Østhus og Sigrun Haugdal Hitland, SAIH Trondheim

Etikk er in. Retningslinjer er trendy. Det er tidsriktig, som man kaller det. Tiden er inne for at NTNU slutter å samarbeide med selskaper som direkte eller indirekte begår grove brudd på internasjonal lov og rett. Tiden er inne for at NTNU tar akademisk frihet alvorlig på et internasjonalt plan.

Ledelsen i NTNU jobber for øyeblikket med å utvikle universitetets etiske retningslinjer. Dette er et kjempetiltak, fordi NTNU per i dag ikke har et eget og helhetlig etisk rammeverk. NTNU har derimot forholdt seg til «statens etiske retningslinjer», som prorektor Johan Hustad uttalte til Under Dusken for ett og et halvt år siden. Dette er for passivt for en samfunnsaktør av NTNU's størrelse. NTNU utdanner og knytter tusenvis av studenter med næringslivet og burde være bevisste på sine samarbeidspartnere.

Av alle universitetene NTNU samarbeider med; hvor mange har kastet ut studenter etter kritiske hovedoppgaver, omstridte ytringer eller forskning på kontroversielle temaer? Studenter er på mange måter en sårbar folkegruppe, og dette er noe vi vil at universitet vårt skal være oppmerksomme på. I utveksling og dialog mellom læresteder har man potensial til å hjelpe studenter som står i fare for å bli utestengt, forfulgt, fengslet og torturert. Ikke med boikott eller befalinger, men gjennom samarbeid og bevissthet. Her har NTNU potensial til å forbedre seg, og en mulighet til å bli en foregangstaker for et veldig viktig arbeid.

Flytter man fokuset fra skoler til selskaper viser at NTNUs etiske praksis brister heller enn forbedringspotensialer. Et godt eksempel på manglende etiske standarder i dag er NTNUs samarbeid med oljeselskapet Total E&P Norge. Dette er et underselskap til det franske multinasjonale oljeselskapet Total S.A., som opererer på marokkansk-okkuperte Vest-Sahara's kontinentalsokkelen. FN har fastslått at oljeleting og -utvinning på dette området bryter folkeretten, og selskapets tilstedeværelse er en stor hindring for Vest-Saharas selvstendighet. Som mange andre multinasjonale aktører er Total S.A. delt opp i titalls underselskaper, slik at det juridisk sett ikke er samme selskap som opererer utenfor Vest-Sahara og i Norge. Forhåpentligvis kan NTNU likevel se det store bildet, den omfattende forbindelsen, og avslutte samarbeidsavtaler med Total E&P Norge.

Da prorektor Johan Hustad ble konfrontert med Total E&P Norge-saken av Universitetsavisa i september i fjor, lurte han på hvilket grunnlag NTNU skulle hindre selskapet. Ledelsen, som for øyeblikket jobber med de etiske retningslinjene, sitter med løsningen.

Vi trenger gode retningslinjer, som er klare på hva man vil fokusere på i samarbeid med både andre uni-

versiteter og aktører i næringslivet. Det trengs gode rammer rundt hvilke avtaler som bør unngås, med henvisning til gode og oppdaterte lister for å luke ut aktører som driver med lite etiske virksomheter. Og

kanskje viktigst: de etiske retningslinjene må følges. Her har ikke bare universitetet, men også studentene et ansvar. Vi må fortelle hva vi krever av vårt universitet. Det er på tide med bedre etikk.

Svar på debattinnlegg signert ISFiT2015 i UD#06

ISFiT 2015

Synne Hammervik, redaktør Under Dusken.
Anette Sivertstøl, nestleder Under Dusken.
Inga Skogvold Rygg, ansvarlig redaktør
Studentmediene i Trondheim AS.

UD

I forrige utgave av Under Dusken skrev Merete Haddal Bjåstad, Terje Grytbakk Wold og Hallgjerd Gullaksen Strømsvåg på vegne av ISFiT2015 et innlegg som retter kritikk mot vår dekning av festivalen. De spør blant annet om det er noe grunnleggende ved ISFiT som irriterer Under Dusken, og de føler at vi skriver kritikk for kritikkens skyld.

Meningsinnlegget er delvis et svar på nyhetskommentaren «Mens vi venter på konkretiseringen» i UD#5. Vi vil understreke at en kommentar er signert enkeltmennesker, og er ikke hele redaksjonens mening. Vi har forståelse for at Under Duskens kommentarer kan oppfattes som magasinet's meninger, men ønsker å presisere at vi i dette innlegget kun svarer på kritikken mot den redaksjonelle dekningen, i tillegg til kritikken om faktafeil.

Dalai Lama og kritisk vinkling. Som fri presse har vi som alle andre en jobb med å belyse en sak fra flere sider. At noen er kritiske til Dalai Lama og hans budskap er kjent. Vi mener derfor det er naturlig å løfte fram denne siden av besøket. Den mer positive siden dekket vi gjennom en lengre reportasje i UD#4, hvor vi presenterte bookerne og prosessen rundt. Bjåstad, Wold og Strømsvåg mener at vår bruk av Arnulf Kolstad som kilde gjorde artikkelen «Dalai Lama tilhører herskeklassen» unyansert, og at det virker som om vi leter etter denne ene kritiske kilden. Hvis du googler Dalai Lama ser du raskt at det er et kontroversielt valg å invitere ham til en fredsfestival. Vi valgte to kilder med akademisk tilknytning som er aktive

samfunnsdebattanter, og kritiske til Dalai Lama. Dette mener vi ikke er problematisk, men god journalistikk.

Forakt for idealismen. Portrettet av president Marius Jones ble nevnt i meningsinnlegget. Bjåstad, Wold og Strømsvåg føler at vi har en forakt for idealismen. Det er selvfølgelig mulig å oppfatte det slik, men her mener vi ISFiT tolker portrettet i verst mulig mening. Vi var ikke opptatt av å «ta» verken Marius Jones eller idealismen, men å sette hans karakter på spissen. Dette er noe av kjernen i portrettsjangeren, og «krampaktig hån» mener vi det er ISFiT selv som leser inn i det.

Mangelfull dekning. ISFiT er en omfattende festival. Vi har på ingen måte nok ressurser til å dekke alt. Vi har et inntrykk av at vi la ned ressurser og tid til å dekke så mye av festivalen som vi kunne. Likevel er det noen ting vi burde ha vært på, som desverre falt igjennom. Når kritikken rettes direkte mot Under Dusken, et magasin som kommer ut annenhver uke, mener vi at store deler av vår organisasjon er glemt. Dusken.no dekket flere arrangementer, og STV Produksjon stilte opp med god hjelp gjennom flerkameraproduksjoner som tok en del av ressursene fra redaksjonell side. Store vanskeligheter med å komme i kontakt med kilder i ISFiT kan også ha gjort at kildebruken ble skjevere enn den burde vært. Her mener vi ISFiT også må ta ansvar for at det er mulig å komme i kontakt med dem.

Faktafeil og videre dialog. Selv om nyhetskommentaren ikke er hele redaksjonens meningsinnlegg, er faktafeil noe vi burde ha plukket opp. Av konkrete feil nevnes blant annet Studentenes fredspris. Faktafeil beklager vi, men vi håper begge parter vil jobbe for å sikre et best mulig samarbeid til ISFiT 2017.

STUDENTKVITTER

Under Dusken følger Trondheims studentliv på Twitter.

Følg oss på twitter.com/underdusken

“No kjøre vi snart inn te Dragvoll, og æ vil gjerne ønsk dåkker som ska av her ein riktig behagelig studiedag.”
Takk, bussjåfør. Takk. <3

@brautes

For kvar laurdag eg er på Gløs, fins det ein dust som øver på pianoet utanfor lesesalen. #ntnu #gløshaugen #masterliv
@MaritKjarvik

Også me vil, litt på etterskudd, gratulere årets vinner av Påskelabyrinten. Utruleg stas med ein NTNU-student som er så flink i googling :D
@senterautistane

Det er verdt å nemne at rø-r-tven på hytta får inn bedre signal på nrk-jazz og p13, enn dabradioen i kollektivet i trondheim.

@Katslap

Regnet ut H-helgpoengene mine til @UKA i stad. Nå skjønner jeg at at det virkelig snart er på tide å gi seg med verv på @Samfundet.

@linnchh

Nei altså nå må jeg si at jeg begynner å glede meg noe infernalsk til å spille på samfundet i trondheim i morra @onkelp @arnoFrangos
@Jaa9hmpf

Å fytti faen det der var bra jævla fett Trondheim! Neste stopp Familien.

@Jaa9hmpf

Null stress at lyset slukkes på Dragvoll. Mye stress at leselampa ikke har lyspære. #sitterimørketda #måhuskehodelykt
@MonikaHeggem

Min forrige tweet kunne vært en refleksjon rundt absurditeten til EiT-opplegget, men det er faktisk alvorlig talt det jeg holder på med.
@Henegs

Mean Girls ER verdens beste film
@KnutNF

Tatt av katt

Purring, mjauing, hvesing. 200 katter deltok på Trønderkattens internasjonale katteutstilling.

TEKST: Maren Kronlund og Ingrid Domben
FOTO: Anniken Larsen

Det er endelig helg, snart påske og nedteilingen til årets katteutstilling på Lade er snart ved veis ende. Gjennom facebook har arrangementet vekket oppmerksomhet blant studenter de siste ukene. Små og store hjerter gleder seg til en helg fullstappet med kattekos og nye opplevelser. Vi har forvillet oss ut i ukjent farvann, både tematisk og geografisk, men det er ingen tvil om hvor utstillingen holder sted når vi nærmer oss. Synet av en gigantisk kattefigur i det fjerne bekrefter at vi er på riktig sted. Kanskje burde man også hørt mjauing helt inn til sentrum, for i Autronicahallen denne palmehelgen er over 200 katter påmeldt i dyreverdenes form for missekonkurranse.

MYE KATT. Arrangementet markedsføres som en flott mulighet til å vise fram de firebeinte vennene sine. Man kan også ta turen innom om man bare er interessert i katt. Klokken er elleve, og lokalet begynner allerede å fylles. Purring, mjauing, hvesing, barneskrik og latter fra eldre mennesker: Alle er tydeligvis samlet på Lade i dag. Det myldrer av liv. Noen har kledd seg ut som katter, noen har fått ansiktsmaling, mens andre har gått tradisjonelt til verks med

en ordinær genser med kattedesign. Som på et loppemarked kan man spasere langs bordene fylt til randen av leker, kosmetiske produkter og dyrefôr, alt sammen forbeholdt katter. I resten av lokalet kan man vandre gjennom en landsby av kattebur dekorert i ulike farger. Fasadene prydes av sløyfer fra tidligere utstillinger. Noen av deltakerne skiller seg likevel mer ut enn andre ved å kjøre en ekstra gjennomført stil. Kattesanden er byttet ut med diamanter, den ordinære puta er byttet ut med hengøkøye og herskapsseng. To små jenter og deres mor sitter foran sitt rosa-dekorerte bur i matchende rosa vester. På toppen av buret står titalls pyntegjenstander, selvfølgelig med kattedema, og innenfor ligger tre katter pent på hver sin seng. Noen mennesker legger virkelig sjela si i sine hobbyer.

Man blir venn med kattene sine

MARIE FORSBERG
Katteeier og utstiller

MER KATT. Blant de mange utstillingskattene finner vi bengalkatten Picasso og maine coon-katten Believe. Sistnevnte stammer fra et kull hvor alle kattene er oppkalt etter Justin Bieber-låter. Foran buret sitter to stolte eiere i campingstoler: Tomas og Marie Forsberg har kommet fra Sverige for å delta på utstillingen. Tomas forteller at de var på sin første utstilling i august i fjor og at det heller ikke er lenge siden de fikk katt. Marie har derimot vokst opp med katt og hadde gode erfaringer fra tidligere. – Katter er individuelle dyr med egen personlighet. De er intelligente og sosiale. Man blir venn med kattene sine, forteller Marie. For noen år tilbake var ikke Tomas interessert i katt overhodet. Det var Marie som tok initiativet til å skaffe den første katten, og siden har det ballet på seg. Fem katter senere er det Tomas som sitter med den største interessen. – Det blir en livsstil som er lett å kombinere med det vanlige livet. I tillegg til at det er fint å kunne ta

Kattepelsen er jo veldig myk og god å ta på, og det er en bonus

BJARNE BRAASTAD
Professor i etologi, NMBU

noen helger med fruene og kattene, bo på hotell og spise god mat.

ENDA MER KATT. Videre forteller han at man gjerne ønsker å dra på utstilling når man anskaffer seg fine katter. De legger jo tross alt ned en god del penger i det. Tomas har regnet ut at de på ett år bruker til sammen 42 000 kroner på kattene sine. Da er det kanskje ikke så rart at han ønsker å vise dem fram. Og flere katter skal det bli. De ønsker å tilslutt ende opp med ni katter, som er grensa på antall katter man kan ha uten å få spesiell tillatelse.

Terje Krogh, leder av Trønderkatten (en underorganisasjon av Norske rasekattklubbers riksforbund), forteller gledelig om arrangementet han har brukt mye av den siste tiden sin på. – Det er 23 ulike raser med på utstillingen. Til sammen finnes 40 raser som er godkjente som raser i alle internasjonale utstillinger. Vi har seks dommere som alle er av ulike nasjonaliteter. En av deltakerne har til og med kommet helt fra Tyskland for å stille ut katten sin her, forteller han. En katteutstilling er en ren skjønnhetskonkurranse og kan sammenlignes med den velkjente missekonkurransen. Kattene måles og vurderes etter en gitt standard, et ideal som tilsvarende den perfekte katt. Det går på alt ifra lengde mellom øynene, plassering av ører og kvalitet på pels. Dommerne på disse utstillingene er godt trent i å se etter skjønnhetstegn på kattene. **MEST KATT.** Terje har vært medlem av klubben siden 1980 og vært leder helt siden 1994. Det er med andre ord en erfaren rasekatteier som leder Trønderkatten. Selv har han hele syv katter, og forteller at det stort sett er han som sitter på den største interessen for katt i familien. De andre

TRØNDERKATTEN

- Arrangerer årlig Trønderkattens internasjonale katteutstilling i palmehelgen.
- Er en underorganisasjon av Norske rasekattklubbers riksforbund (NRR).
- Har omtrent hundre medlemmer.
- Arbeider for «å synliggjøre kattens unike mangfold gjennom å avholde utstillinger, temamøter og utgivelse av medlemsblad».

ELLEVE TING DU IKKE
VISSTE OM KATTER

• Kattehjernen er mer biologisk lik en menneskehjerne enn en hundehjerne, og vi har nesten identiske områder for følelser.

• Du trenger skinn fra 24 katter for å lage en kåpe.

• Hvert år spises nesten fire millioner katter i Asia.

• Katter bruker ca to tredjedeler av livet sitt på å sove.

• Katter kan være sosiale, men de foretrekker å velge sine egne venner.

• Katteelskere blir kalt ailurophile.

• Katten er det eneste dyret som har mer skitten munn enn mennesker.

• Abraham Lincoln elsket katter.

• Smågnagere kommuniserer med ultralyd som katten kan høre. Katter hører lyder på opptil 50-60 kHz (kilohertz), som betyr at de også kan høre delfiner.

• Hund og katt misforstår hverandre da de har forskjellige kommunikasjonssignaler.

• Kattedøren ble oppfunnet av Isaac Newton.

får bare leve med det, rett og slett.

– Katter gir en god og fin atmosfære i huset. De er oppsøkende og vennlige. Det er hyggelig å komme hjem til en katt fordi de er der hele tiden og får meg til å slappe mer av, sier han.

Den siste tiden har vært stressende for Terje, i og med at han har hatt hovedansvaret for arrangementen av utstillingen. Han forteller entusiastisk om prosessen fram mot helga, og om utfordringene som har dukket opp. Tilsynelatende er han fornøyd med gjennomføringen, men legger ikke skjul på at han ser fram til at det er overstått.

– I morgen er jeg bare en vanlig katteeier igjen, forteller han.

ALLTID KATT. Hva som ligger i å være en vanlig katteeier for menneskene på katteutstillingen forblir et ubesvart spørsmål. Men etter dagens opplevelser får vi utenforstående følelsen av at de slettes ikke er så vanlige katteeiere som de tror.

Bjarne Braastad, professor i etologi ved Institutt for husdyr- og akvakulturvitenskap på Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU), forteller at det finnes en forskjell mellom nyttedyr og selskapsdyr. Han legger til at kjæledyr de siste årene også fungerer som nyttedyr i form av at de kan bidra til å forbedre menneskers psykiske helse.

– I det gamle Egypt fungerte katten kun som et nyttedyr fordi den fanget mus og rotter, men etter hvert har kattene blitt veldig fine kosedyr, og en del av familien.

I morgen er jeg bare en vanlig katteeier igjen

TERJE KROGH
Arrangør og leder av Trønderkatten

Mange vil nok kanskje se på utstillinger som en måte å bruke katten sin som en pyntegenstand, men Braastad, som er ekspert på samspillet mellom dyr og mennesker, forklarer fenomenet snarere som en forening mellom eier og dyr.

– Man kan kombinere at katten både er et familiemedlem og noe man stolt viser frem til verden. Med utstillinger bruker man katten på en måte som forlenger ens eget konkurranseinstinkt. Målet er vel å vinne premier da, og tjene mer penger om man driver med avl.

– Hva er det som er bra med katter?

– Katter er veldig sosiale dyr, og det betyr mye for eierne. Kattepelsen er jo veldig myk og god å ta på, og det er en bonus. De har stort sett mykere pels enn det mennesker har. Dessuten krever ikke katten så mye tilbake, mange med psykiske problemer erfarer at man kan snakke til katten sin. Katten sladrer ikke videre. **UD**

FEM PÅ UTSTILLING

1. Hva er det beste med katt? 2. Hvorfor stiller du ut katten din? 3. Hva er ditt beste minne med denne katten?

Hege Engan (51), Stubban
Katt: Gizzmo Google (devon rex)

1. Det er så mye! Det blir jo rett og slett en livsstil. Denne rasen er jo i tillegg veldig sosial av seg, så kattene blir som en del av familien.

2. Det begynte da jeg gikk fra å ha vanlig huskatt og bestemte meg for å få rasekatt. Jeg ble tilfeldigvis med på en utstilling, og da ble jeg bitt av basillen.

3. Det må ha vært da vi hentet den i Russland. Jeg husker at den kom ut av buret sitt og hoppet rett inn i armene mine.

Aase Bach (66), Orkanger
Katt: Shine of Burma VIC (burmeser)

1. De er så koselige og sosiale, og er verdens beste selskap.

2. Det er hovedsakelig fordi jeg driver med avl, og da må man stille på slike utstillinger for å få sertifikater på kattene.

3. Nei, hva skal det være... Veldig vanskelig spørsmål. Katten min er en supertålmodig katt.

Odd Karlsen (60), Mo i Rana
Katt: Iron Maiden (maine coon)

1. Det må vel være at det er et utrolig koselig dyr. Jeg har seks stykker. Jeg deltar derfor på utstillinger som dette opptil ti ganger i året.

2. Det er bare en hobby som jeg synes er artig å holde på med.

3. Denne katten fikk vi fordi det var et oppdretts-senter som ble lagt ned.

Det blir en livsstil som er lett å kombinere med det vanlige livet

TOMAS FORSBERG
Katteeier og utstiller

Katja Trondsen (27), Trondheim
Katt: Lea Blue Isadora (perser)

1. All kosen! Det er veldig koselig. De er med på alt, de er utrolig sosiale dyr. Jeg driver med oppdrett, og har elleve katter.

2. Jeg begynte med oppdrett på grunn av utstillinger. På min første utstilling møtte jeg så mange hyggelige folk at jeg bare måtte komme tilbake.

3. Denne katten er veldig stille og rolig, og gjør ikke så mye ut av seg. Det må jo være at det stort sett bare er generelt veldig koselig.

Anita Magnusson (66), Sverige
Katt: Agnes (hellig birma)

1. Det må være selskapet.

2. Å stille ut katten sin er spennende.

3. Hun var min første oppfødning og jeg har hennes mamma også.

– Går utover
kattens egenverdi

NOAH er kritiske til utstillinger der katten blir betraktet som et skjønnhetsobjekt.

Organisasjonen jobber for å fremme dyrs rettigheter, med en visjon om at dyr skal respekteres som individer. Siri Martinsen, leder i NOAH, forteller at disse utstillingene er av ren egeninteresse, og ikke til glede for katten.

– Det risikerer å gjøre katten til et utstillingsobjekt, og det går utover kattens egenverdi, sier Martinsen.

Behandlingen av kattene under utstillingen er heller ikke til kattens beste, mener hun.

– Det er på ingen måte optimalt for katten å sitte i et bur hele dagen eller bli overdrevent pyntet på, selv om det kun skjer på utstillinger. I de verste tilfellene har noen rasekattene sine i bur store deler av tiden, mens de fleste katter ønsker tilgang til et utemiljø, forteller hun.

Det knyttes også spørsmål til om det er forsvarlig å avle frem rasekatter når det allerede finnes så mange hjemløse katter. NOAH mener at vi som mennesker har en plikt til å ta hånd om disse kattene.

– Vi må først og fremst ta vare på de som allerede eksisterer. **UD**

Le Femme Immortelle

I en udødelig rosa aura gjør Cathrine Linn Kristiansen seg klar til feministisk valgkamp.

TEKST: Svein Amund Åstebøl Hansen FOTO: Hans Fredrik Sunde

—Å, det er vår sang! Feministisk Initiativs førstekandidat i Oslo nynn timer med på Tracy Chapmans «Talkin’ ‘Bout a Revolution» som strømmer ut fra høyttalerne på Café Sara, stamstedet hennes ett steinkast fra Grünerløkka.

— Revolusjon. Det er det vi vil ha, forteller Kristiansen. Sangen handler om kampen mot fattigdom, rasisme og undertrykkelse. Den perfekte sangen til å beskrive politikken hun og hennes partifeller ønsker å implementere i det norske politiske klimaet, men først må hovedstaden erobres med den sprudlende Kristiansen i spissen.

ROSA DIMENSJON. — Samfunnets strukturer og normer er bygd rundt den hvite heterofile mannen.

Avslappet og fornøyd etter gårdsdagens feiring av opprettelsen av FI stirrer hun ut gjennom de store rundene brillene og forteller engasjert om hvordan hun, som feminist, mener samfunnet er basert på normer.

— Normer?
— Ja, nettopp. Tenker man på kjønn, tenker man på kvinne, seksualitet blir forbundet med homofili, og hudfarge assosieres alltid med nyansen mørk.

Kristiansen innrømmer at det er vanskelig å rive ned slike samfunnsholdninger.

— Feminisme er en helhetlig ideologi, med både kvinnekamp og antirasisme i sentrum. Derfor er ikke målet til FI bare likestilling, men også frigjøring. Vi skal ta fargen rosa tilbake.

Kristiansen smiler.
— Fargen anses som negativ. Noe som igjen fører til at det feminine får en litt mindre verdi. For de fleste partier må likestillingen vike for andre interesser, feminism er ikke inkorporert i ideologien deres.

Kristiansens ønske er å gjøre feminism til partiets fundament, sammen med antirasisme og likestilling.

— Vi vil være et parti bygd på kjærlighet og medmenneskelighet, sier hun.

Hennes milde ansikt gir tyngde til ordene hun ytrer. Blikket vandrer, men er likevel stødig. Kanskje er hun den profilen moderne norsk feminism trenger.

FEMINISTISK ARV. Den feministiske bevegelsen i Norge har sitt utspring fra kvinnelige organisasjoner. Rødstrømpebevegelsen, 70-tallets ikoniske kvinnebevegelse, er Kristiansens heltinner.

— De tøffe kvinnene som gikk i bresjen og kjempet fram abortloven og bedre arbeidsvilkår må ikke glemmes.

Feminisme er en helhetlig ideologi, med både kvinnekamp og antirasisme i sentrum

Kristiansens sterke framtoning og klesstil sender tankene tilbake til det revolusjonære 70-tallet. Kanskje er det igjen dags for en ny rød bevegelse.

— Er du like tøff?
— Jeg er i hvert fall brennende opptatt av rettferdighet. Forhåpentligvis kan jeg bli like tøff og modig en dag.

Kristiansen nevner sin amerikanske mor som sitt forbilde.

— Jeg har en beinhard mor som tør å stå for det hun mener. Det har vært noen heftige diskusjoner. Hun har nok påvirket meg.

— Har du blitt mer sta på grunn din mor?
— Ja, det tror jeg. Jeg har stått på som bare faen for å få etablert FI.

PROSTITUSJON. — Hvordan kan man tro at det å kjøpe en kvinnekropp er greit?

Vold mot kvinner og prostitusjon er en kjernesak for drammenseren.

— At noen mener det er greit sier litt om samfunnet vi bor i. En kropp skal ikke være tilgjengelig for å dekke seksuelle behov. Kvinner blir framstilt på en måte som bidrar til umenneskelig objektivisering.

— I Trondheim har ei studine stått fram med falskt navn og fortalt sin historie som prostituert. Hva tenker du om det?

— Når noe lignende skjer hver dag er det ikke noen nyhet, men når ei som påstår at hun liker å selge sex står fram blir det en stor sak.

At flere ønsker at «den lykkelige hora» skal finnes, er Kristiansen sikker på.

— Det gjør at personer som velger å kjøpe sex skal føle seg bedre. Slike luksusprostituerte er usolidariske mot kvinnesaken og ute av stand til å forstå virkeligheten, sier hun bestemt.

POLITISK GLØD. Kristiansen setter seg et hakk framover på stolen, ansiktsuttrykket strammes idet hun forteller om sin lidenskap til den feministiske ideologien.

CATHRINE LINN KRISTIANSEN

- Listetopp hos FI Oslo.
- 27 år gammel. Fra Drammen, og har dobbelt statsborgerskap, i Norge og USA.
- Statsviter fra Universitetet i Oslo, jobber som konsulent i NAV.
- Engasjert i Kvinnefronten (Partipolitisk uavhengig medlemsorganisasjon)
- Bakgrunn fra AUF og Arbeiderpartiet.

7 KJAPPE

- Pros:
 - Ny, feministisk bølge på gang.
 - Tro på ungdommen og studentene.
 - Det rører seg i miljøet. Deilig å se.
- Cons:
 - Kjempe for ting man allerede har vunnet.
 - Thomas Seltzer. Med porno-klippet har han «outdone himself»
 - Ting har stått stille, selv med en rød-grønn regjering i åtte år.
- Cathrine har ofte hørt: «Er det bare lesbiske, hårete og bitre kvinner med?»

KLAR FOR VALGKAMP: — Det politiske klimaet trenger oss, mener Feministisk Initiativs førstekandidat i Oslo, Cathrine Linn Kristiansen.

FEMINIST? JA VISST: Tina Skotnes er Cathrines bestevenn og innehar femteplassen på valglisten. De fant hverandre over delt kjærlighetsorg hos den feministiske organisasjonen Kvinnefronten.

– Det startet med min mors innflytelse. Så vokste jeg opp og lærte noe nytt om meg selv og verden. Mitt møte med feminisme ble en tilfeldig hendelse som tente et lys, som igjen gjorde at jeg oppdaget og kunne begripe det større bildet.

Til slutt forsto Kristiansen hvordan den feministiske ideologien hang sammen.

– Endelig så jeg hvordan jeg tapte kun fordi jeg var kvinne.

– *Så det er en lang og innviklet vei fram mot en feministisk frigjøring altså?*

– Ja, men det finnes fortsatt fordommer, og de rammer ikke bare kvinner. Hvordan skal man bryte ned sånne fordommer?

Kristiansen har selv vært vitne til at en nær venn bli utsatt for rasisme midt i Oslo sentrum.

– Jobben til FI må være å motvirke slike fordommer og bidra til at det politiske landskapet i enda større grad blir feministisk oppmerksomme.

UTENFOR DET POLITISKE KARTET. Ute sliter påskesolen med å varme opp gatene, men inne

Noen ganger må benene begynne å gå før hodet kommer etter

har Kristiansen funnet seg til rette. Stamstedet skuffer aldri og fortsetter å gi næring til hennes engasjement.

– Noen ganger må benene begynne å gå før hodet kommer etter.

– *Dere splitter ikke venstresiden da?*

– Vi ønsker ikke å være på den politiske akse og plasserer oss heller utenfor. Kristiansen gestikulerer med en elegant håndbevegelse mens hun forklarer hvordan FI er noe nytt og radikalt.

– Vi vil hjelpe kvinner i alle posisjoner fram mot likestilling. Det å kunne tjene sine egne penger og være selvstendig er den eneste formen for frihet vi har i dag.

– *Miljøpartiet De Grønne har jo kjørt på med grønn feminisme, der de mener at kvinner blir hardest rammet ved naturkatastrofer?*

– Krig og klimaendringer rammer kvinner verst. De er de fattigste, eier minst og har minst innflytelse. Det er et stort problem. Feminisme er ikke en uttalt kampsak hos andre partier.

Det er der Kristiansen mener FI må komme inn for å bidra i en debatt med feminisme i sentrum.

– Se bare på Sverige. Statsminister Stefan Löfven har jo uttalt at han er en feminist. Det ville aldri skjedd uten styrken FI Sverige har skaffet seg.

SKJØNNHETEN OG UDYRET. Den markante lederskikkelsen Gudrun Schyman har revolusjonert svensk politikk med sitt Feministisk Initiativ som i år fyller ti år. Kristiansen forteller om massiv oppmuntring og backing fra både henne og hennes likesinnede i Sverige.

– FI-bevegelsen er Gudrun. Hun er en fantastisk ressurs. Men vi i Norge kan ikke vente på at en like dyktig leder tar kontrollen over FI Oslos politiske

utvikling. Vi er grasrota. Vi gjør det sammen og vi gjør det rosa. På den måten kan vi skape en solid, politisk kraft.

Kristiansen husker godt morens historier om en annen markant politisk skikkelse.

På 80-tallet gikk Carl I. Hagen løs på enslige mødre som han mente satt «med et sugerør ned i statskassen». Like etter rettet han pekefingeren mot innvandrere som han også mente snyllet på staten.

– En slik retorikk skaper et større skille og bidrar ikke til likestilling eller antirasisme. Det er heller ingen hemmelighet at hovedstaden er delt mellom øst og vest. Enorme forskjeller finnes på hver side av Akerselva.

– Folk lever nesten ti år lengre på vestkanten. Vi må starte med å forandre Oslo. Det har ikke de

andre på venstresiden klart. Kristiansen folder hendene hardt.

– *Men hvilke valgere tiltrekkes av deres retorikk?*

– «Feminist» er blitt et negativt ladet ord, så først og fremst de som ønsker en helhetlig ideologi.

Samtidig vet Kristiansen at flere som enda ikke kaller seg selv feminister er på gli.

– Men det viktigste for oss er å hjelpe våre søstre i fjern og nær. Ta abortloven for eksempel. Hva skal en 15-åring gjøre når hun bor på landet og de to eneste legene i bygda ikke vil henvise henne videre? Hun fester blikket, uten å forvente noe svar. Spørsmålet blir hengende i luften idet solen slipper noen stråler inn i kaféen. I hovedstaden er i hvert fall en rosa bølge på vei. **UD**

- DETTE ER FI**
- Et feministisk parti som ønsker å sette likestilling og antirasisme i fokus.
 - Feministisk initiativ ble grunnlagt i Sverige for 10 år siden med Gudrun Schyman i spissen. FI er allerede stiftet i Bergen, og er i etableringsfasen i Oslo.
 - Planen er å inkludere Trondheim i forbindelse med oppbyggingen av en partistruktur på nasjonalt nivå. FI Oslos leder, Cathrine Linn Kristiansen, har kontaktet potensielle samarbeidspartnere i Trondheim.
 - Blir kritisert for å splitte venstresiden.

Vil du bo i en sentral og moderne hybel?
Sjekk mulighetene for et trygt og godt leieforhold
www.hybelutleie.net

En ny feministisk vår

Trondheimsstudentene er for likestilling, men fem av seks ser ikke behovet for et feministisk parti.

TEKST: Emma Rødli FOTO: Helene Mariussen

Thor Martin Abrahamsen (23)
Datateknikk

Vil du kalle deg selv for feminist?

Nei, det vil jeg ikke. Jeg er enig i at kvinner skal ha rettigheter på lik linje med menn, men å være feminist blir å ta det litt langt.

Hva legger du i begrepet feminisme?

Det handler om å kjempe for kvinners rettigheter, i hvert fall opp på lik linje med menns rettigheter, om ikke enda lenger.

Er det behov for et feministisk parti i Norge?

Nei, det tror jeg ikke. Folk jobber uansett med holdninger, kvoteringer og lignende på alle plan.

Hva er det største likestillingsproblemet i Norge i dag?

Arbeidslivet. Når man får barn, er det en norm at mor blir hjemme mens far arbeider. Det kunne like gjerne vært motsatt.

Synes du kvinner og menn er likestilte i Norge?

Nei, ikke helt likestilte. Jeg har jo ikke tall, men mediene sier oss at det mangler kvinner i lederstillinger. Vi ligger nok likevel foran mange andre land. Jeg var på en ekskursjon i Japan, og der var det nesten bare menn i toppstillinger.

Er pornografi kvinneundertrykkende?

Ja, det vil jeg si. Det finnes jo forskjellige sjangere, men alt i alt er det en industri hvor kvinner gjør ting de sikkert egentlig ikke vil gjøre. Og som støttes av både kvinner og menn.

Svenn Are Tutturen (24)
Doktorgradsstipendiat i marin kybernetikk

Vil du kalle deg selv for feminist?

Ja, det vil jeg nok.

Hva legger du i begrepet feminisme?

Like rettigheter og likestilling.

Er det behov for et feministisk parti i Norge?

Nei, jeg tror det finnes andre partier fra før av som har de samme verdiene.

Hva er det største likestillingsproblemet i Norge i dag?

Det synes jeg er vanskelig å svare på. Med de nye reglene på NTNU synes jeg kjønnspoengene fungerer.

Synes du kvinner og menn er likestilte i Norge?

Det finnes sikkert mannsdominerte miljøer, men jevnt over vil jeg si ja.

Er pornografi kvinneundertrykkende?

Det kommer vel an på formen.

Hvordan ser en feministisk verden ut?

Det vil være full likestilling. Norge er kanskje ikke så langt unna i dag. Kanskje et slags «Norge pluss».

Mona Wilhelmsen (20)
Marin-teknikk

Vil du kalle deg selv for feminist?

Nei, jeg har ikke satt meg nok inn i feminismen til å kalle meg det.

Hva legger du i begrepet feminist?

Jeg tenker likestilling mellom kvinner og menn.

Er det behov for et feministisk parti i Norge?

Nei, det blir et nisjeparti, og det har vi ikke behov for.

Hva er det største likestillingsproblemet i Norge i dag?

Det må være at kvinner og menn ikke får lik lønn for likt arbeid. Men jeg er imot kjønnspoengene. Jeg ser ikke hvorfor en jente skal komme inn på et studie, dersom en gutt har bedre forutsetninger.

Synes du kvinner og menn er likestilte i dag?

Nei ikke helt, men vi nærmer oss.

Hva tenker du om Jaquesson/ Seltzer-diskusjonen som har pågått i media i det siste?

Jeg synes Jaquesson reagerer veldig sterkt på noe som ikke det er en så stor sak. Hun er litt «stuck up».

Hvordan ser en feministisk verden ut?

Ideelt sett har alle like rettigheter og like muligheter.

Lars Rikard Stavrum (25)
Praktisk-pedagogisk utdanning

Vil du kalle deg selv for feminist?

Det kommer an på hvordan man definerer det. Men jeg er opptatt av likebehandling.

Hva legger du i begrepet feminisme?

Feminister jobber aktivt for å fremme kvinners rettigheter på alle fronter, som i politikken og generelt i samfunnet.

Er det behov for et feministisk parti i Norge?

I utgangspunktet: ja. Et parti som springer ut fra én ideologisk forankring vil synes veldig godt i akkurat den saken, og kan kanskje sette likestilling på agendaen. Samtidig er resten av det politiske spennet dekket, så der vil nok et feministisk parti drukne i mengden.

Hva er det største likestillingsproblemet i Norge i dag?

Lønnsproblematikk. Dersom man skal tro mediene, sier jo de at kvinner får lavere lønn enn menn i sammenlignbare stillinger.

Hva tenker du om Jaquesson/ Seltzer-diskusjonen som har pågått i media i det siste?

Jeg synes det var klønete av Trygdekontoret å lage oppfølgeren med Jaquesson. Debatten er dratt veldig langt, og Jaquesson kan godt føle seg krenket. Men at andre føler seg krenket på vegne av Kari Jaquesson blir litt mye. Innslaget var ikke et angrep på kvinnebevegelsen, men på Jaquesson. Man kan jo også diskutere hvor bra det er å bruke lisenspenger på dette, men det er vel en annen debatt.

Er pornografi kvinneundertrykkende?

I sin natur er det kanskje det, uansett om det er meningen eller ikke. Det er en »sjanger» hvor kvinner objektifiseres. Kvinner behandles som ting man kan gjøre hva som helst med. Ikke all porno er laget sånn, og jeg tror det er viktig å skille mellom porno og erotikk.

Amanda Lange (19)
Industriell økonomi og teknologiledelse

Vil du kalle deg selv for feminist?

Nei, feminismen drar ting litt langt. Jeg er nok ikke helt der.

Hva legger du i begrepet feminisme?

Feminister er veldig opptatte av likestilling, og at menn og kvinner skal være like på alle plan. Det skal gjøres grep for at kvinner skal opp og fram, for eksempel med kvotering. En av de første tingene jeg tenker på er kampanjen «Free the Nipple». Selv synes jeg jo det er praktisk med BH.

Er det behov for et feministisk parti i Norge?

Nei, i Norge er samfunnet og likestillingen er kommet så langt at det ikke er behov for det. Da går man ut ifra at kvinner ikke har like rettigheter som menn, men det har de jo.

Hva er det største likestillingsproblemet i Norge i dag?

Det er kanskje for få kvinner i topledelsene.

Synes du kvinner og menn er likestilte i Norge?

Jeg merker ikke noen skjev fordeling til daglig. Vi har for eksempel kvinnelig instituttleder. Jeg føler jeg har de samme rettighetene som menn.

Er pornografi er kvinneundertrykkende?

Både ja og nei. Pornografi kan vise et feil bilde av kvinner, men de som er med på det stiller i stor grad opp frivillig. Det plager ikke meg at menn ser på porno.

Har du et feministisk slagord?

«Who run the world? Girls!» Det er tittelen til en Beyonce-sang.

Hvordan ser en feministisk verden ut?

Toppløse kvinner! Haha, neida. Jeg ser for meg sterke kvinnelige ledere overalt, og flere kvinnelige topledere enn mannlige. Den sterke kvinnen er i sentrum.

Erik Hammer (21)
Animasjon på Noroff

Vil du kalle deg selv for feminist?

Ja, ordet er veldig ladet, men jeg vil jo kalle meg det. Jeg er for likestilling og for kvinners sak. Men jeg er forsiktig med å bruke ordet.

Hva legger du i begrepet feminisme?

Feminisme er nødvendig fordi vi ikke er likestilte. I en eventuell motsatt situasjon ville man måttet kjempe en annen kamp. Feminismedebatten kan fort bli en semantikkdebatt.

Er det behov for et feministisk parti i Norge?

Jeg tror det blir en falsk form for likestilling. Likestilling burde gå på tvers av partier. I det perfekte samfunn behøver vi ikke feminisme.

Hva er det største likestillingsproblemet i Norge i dag?

Jeg tror det starter i barnehagealder: Man lærer hvordan jenter bør være og hvordan gutter bør være, og at det er stor forskjell mellom kjønnene. I virkeligheten er det jo ikke det.

Synes du kjønnene er likestilte i dag?

Nei det er de ikke. Likestilling er likevel ikke det samfunnsproblemet som trenger høyest prioritet. Jeg tror vår generasjon er vokst opp med at kjønnene skal være likestilte, og jeg tror kvinner har tilgang på flere områder enn før. Det er kjønnsrollene vi må jobbe med. Om noen år tror jeg mye er løst.

Er pornografi kvinneundertrykkende?

Nei, det mener jeg i utgangspunktet ikke. Jeg kan ikke noe om ringvirkningene av det, men man tar valg og har ansvar over egen kropp både som jente og som gutt. Så lenge det er ditt eget valg, skal ikke jeg legge meg opp i det.

Hvordan ser en feministisk verden ut?

Som verden i dag, men rollene er motsatte. Det er det skumle med ordet feminisme, jeg tenker at maktfordelingen mellom kjønnene er motsatt, ikke likestilt.

Einpulepartner

Jævlig digg, men egentlig verdt det?

TEKST: **Andreas Handal Dørum** ILLUSTRASJON: **Iria Samuelstuen**

MANGE STUDENTER HAR i sine ungdoms-år hatt einpulepartnere, eller såkalte one-night-stands; nordmenn er faktisk på toppen av pallen når det gjelder å ha sex med noen kun én gang. Det er tross alt typisk norsk å være best. Derfor kan vi også skryte på å oss verdensrekorden for antall mennesker som sier «Hva gjorde jeg i går?!» hver søndag formiddag, og ikke minst en gullmedalje i den uformelle idretten skamgang (ikke til å forveksles med kappgang, som faktisk ser *enda* dummere ut). Hvorfor skammer nordmenn seg over en gren hvor vi er i verdenstoppen? Hvorfor skammer vi oss over tilfeldig sex?

LANGRENNSELTENE VÅRE, som vanligvis har ansikter egnet til å prege det ene eller det andre sponsorproduktet, ser ikke spesielt oppegående ut i det de passerer målstreken. Halvfrossent snørr blander seg med slev og gudene vet hva, og den tunge pusten får det hele til å flapse rundt munnen som et slags spaghettimonster laget av guffe. Dette er likevel ingenting sammenlignet med hvor dum *du*

ser ut i det du passerer *kremt* målstreken. Her finner vi svar på hvorfor det er en «walk of shame» og ikke en «stride of pride».

DET ER MANGE TING som virker dumt når det er uten kontekst. Uten musikk er dansingen på gulvet av bodegaen en semi-kontrollert spasming, og uten tåken av kåtskap er det lett å spørre seg selv hva du egentlig holdt på med. Gjorde du det virkelig *der*? Sa du virkelig *det*? Var du egentlig så flink? Å nei. Å nei. Hva kommer hun til å si til vennene sine? Ler han sammen med kompisene sine, akkurat nå?

DU HAR SLUPPET en person inn i deg, figurativt og potensielt bokstavelig, og du vet ikke helt hva de har tatt med seg ut igjen. Nei, jeg snakker ikke om klamydia. Ikke denne gangen. Jeg snakker om hvor lite oppgående du ser ut i det du har utløsning. De rare lydene du lagde mens magien skjedde. At du kliner litt som en død fisk med krampetrekninger. Sex er å fortelle noen hemmeligheten om hvordan du ser ut når ikke kontrollerer deg selv. For vet du egentlig hvor mye de forteller videre?

DERFOR BLIR DENNE EROTISKE spesial-opptreden, «one night only!», skummel, men også veldig spennede: Det er noe særegent tilfredsstillende i å fortelle hemmeligheter om seg selv. Om det er til en fremmed person er det heller ikke så farlig. Ingen av vennene deres vet hvem du er. Men hva hvis det er han kjekke du går i klasse med? Eller det er hun søte på jobben? Hva sier de om deg til mennesker som ser deg hver dag?

DA STILLER DU DEG ett siste spørsmål: «Var det virkelig verdt det?».

NÅ KOSTER PIZZAEN DET SAMME SOM DA MAILADRESSEN DIN VAR SEXYCOOL_92 @MSN.COM!

ALLTID 20% STUDENTRABATT PÅ ALT.
GJELDER IKKE ALLEREDE RABATTERTE PRISER.

Totalforvandling på deltid

Vinkelsliper, profesjonelle smeder, mannekenger og gaffa tas i bruk når entusiaster konkurrerer om å imitere favorittfiguren sin. Vi tok en prat med noen av årets cosplayere på The Gathering. **TEKST: KRISTOFFER MONSEN FOTO: KRISTOFFER MONSEN OG AASE MAREN IVERSEN ØSTGAARD**

The Gathering (TG) er et datatreff som finner sted hver påske i Vikingskipet i Hamar. Datatreffet trekker årlig rundt 5 000 entusiaster, og er Norges største og verdens nest største etter Dreamhack i Sverige. Arrangementet ble først arrangert påsken 1992, og har siden da vært hver eneste påske. Siden da har store mengder data- og spillinteresserte tatt turen til Vikingskipet, som siden 1996 har vært datatreffets hjem.

Men datatreffet handler ikke bare om Red Bull og sterkt fokuserte gamere sent en påskennatt. Sentralt i treffet står også konkurranser innenfor flere forskjellige ting, deriblant cosplay.

TG er en av flere arrangementer som har holdt cosplay-konkurranser de siste årene. Her samles entusiaster ifra både innland og utland for å konkurrere om å være best på å etterligne figurer fra dataspill, tegneserier og mer.

Deltakerne blir først silt av et dommerpanel. Så får de få utvalgte vise seg på hovedscenen, som også streames. Til sist er det opp til de over 5 000 deltakere på TG, samt de som ser på nett, å avgjøre hvem som har det beste kostymet.

Nytalentet

Julie Wiseth har kledd seg ut som «Redeemed Riven» ifra arenaslossespillet *League of Legends*, en av de

mest populære nettbaserte spillene i nyere tid.

— Dette er første gang jeg har laget alt selv. Jeg ville utfordre meg selv og være litt ambisiøs. Riktignok fikk jeg litt hjelp med syng og bruk av verktøy, sier hun.

Wiseth brukte fem måneder på hennes første kostyme, som hun nå får vist fram på The Gathering til stor jubel ifra publikum. Et av de mer imponerende aspektene ved kostymet er det enorme sverdet.

Jeg spiller endel spill, så inspirasjonen til alle karakterene jeg lager kostymer til kommer derfra. Man får jo klart favoritter når man spiller

MATHILDE BAKKEN THORESEN

— Dette er et spesielt tre, balsatre, som er kjempelett. Det veier nesten ingenting, bare to kilo. Det er meningen at det skal se ut som at man klarer å håndtere et tungt sverd!

— Jeg er Alice ifra *Alice: Madness Returns*, som er et horrorspill inspirert av *Alice in Wonderland*.

Helen har tatt turen til Vikingskipet i Hamar for å se på konkurransen, og for å snakke med andre

cosplayere. For de fleste er det sosiale i sentrum, ikke å være med på konkurranser.

— Jeg har drevet med cosplay i noen år, men jeg lager ikke selv. Jeg er på mange samlinger og har det moro, og ser på alle sceneshowene, sier hun.

Listige typer

Vel fornøyd med kostymet sitt sprader Waldo (Kristian Rene Lindholm) over scenen med stokken sin. Kostymet er hans første, og han har tenkt på å gjennomføre det i to år. Rett før TG ble det endelig ferdigstilt, med kreative løsninger.

— Det ble brukt spesialmaling for klær, og de svarte stripeene ble tegnet inn med tusj, forteller Lindholm.

Sebastian Sundstrøm er også blant dem som har gått for karakterer som gjerne liker å gjemme seg, nemlig Big Boss, en av protagonistene fra snikespillserien *Metal Gear Solid*. Sundstrøm forteller at dette er en karakter han kjenner godt, noe publikum bemerker med god respons.

Sundstrøm forteller at han tok det på sparket, og at det er første gang han cosplayer. I år har han fått muligheten til å stå på hovedscenen. Kostymet har han jobbet med i over en uke.

— Det er viktig å ha det gøy under hele prosessen, om det så er å finne utstyr gjennom guider på

internett til å stå på scenen. Gjør research, mål to ganger og kutt en gang! Og igjen: ha det gøy, anbefaler Sundstrøm.

Tatt av bølgen

Caroline Christensen og Mathilde Bakken Thoresen prater under avstemningen. Christensen kom igjen som en av finalistene på scenen ved å kle seg ut som favorittfiguren ifra *World of Warcraft*, «Undead Priest (Tier 5)». Inspirasjonen fikk hun fra et foredrag på TG i fjor.

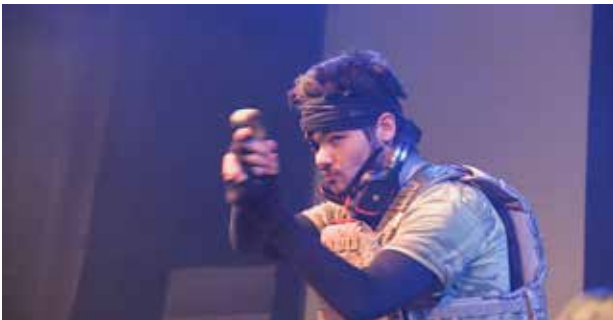
Thoresen ble derimot med på trenden for ett år siden etter at venninnene hennes fortalte om det. Denne gangen er hun utkledd som Caitlyn ifra *League of Legends*.

— Jeg spiller endel spill, så inspirasjonen til alle karakterene jeg lager kostymer til kommer derfra. Man får jo klart favoritter når man spiller, sier Thoresen.

For å lage kostymet har Christensen for det meste benyttet «Worbla» (populært materiale å lage kostymer med, journ. ann), «mosegummi», isopor og leire. Det krever mye for å lage kostymene, men Mathilde kommer med et tips til de nysgjerrige.

— Gjør mye research, se hva andre har gjort med samme karakter og se hvilke triks de bruker. Ta kontakt, og ikke vær redd for å spørre andre cosplayere hva de har gjort.

NYKOMMER: Julie Wiseth er utkledd som «Redeemed Riven» fra spillet *League of Legends*. — Det er første gang jeg har laget alt selv, sier hun

Fikk smed til å lage BH

Toni Darling er årets cosplayvert på TG, kledd ut som Thor. Hun er kjent som en av de første «cosplayerne», folk som cosplayer karakterer av det motsatte kjønn. Hun har over 200 000 følgere på Facebook. Verten har reist fra USAs vestkyst for å inspirere og møte cosplayere på TG.

— Dette er faktisk mitt aller første cosplay, som jeg lagde for tre år siden. Den gang kunne jeg ikke arbeide med Worbla, så jeg måtte spesialbestille en metall-BH ifra en smed. Etterhvert som jeg har lært meg mer, har jeg oppgradert kostymet, sier hun.

Det eneste som Darling ikke har oppgradert er vikinghjelmene, og med god grunn.

— Jeg er en stor fan av tegneserien Thor. For tre og et halvt år siden fikk jeg tak i en samlerutgave av hjelmen. Noen venner spurte om jeg cosplayet, og jeg visste ikke da hva det var. Jeg fant raskt ut av det, og ble interessert. Den har høy sentimental verdi for meg.

Mange spør den kvinnelige vikingen om tips til hvordan de skal starte. Det er mange deler og detaljer som skal på plass, og det kan virke overveldende. Hun forsøker å hjelpe så mange som mulig på TG og på andre cosplay-treff.

— Gå på Youtube! Youtube hele tiden! Vet du ikke hvordan du skal lage noe, så vet Youtube det, sier hun. **UD**

THE GATHERING

• The Gathering (TG) er en årlig samling for spill- og teknologiinteresserte i Hamar. Arrangeres hver påske. Har hatt rundt 100 000 deltakere siden oppstart i 1992

• Samler over 5000 deltakere i Hamar Olympic Hall, med flere på venteliste for å komme inn.

• Cosplay, en forkortelse for «costume play», går ut på å kle seg ut og handle som en figur fra fiksjonens verden.

• Fenomenet har opplevd økt popularitet i norden de siste årene, og det arrangeres stadig flere samlinger der cosplayere samles, viser seg fram i kostymer, diskuterer framgangsmåter og konkurrerer om å portrettere en figur best.

Les, hør, og se mer fra *The Gathering på dusken.no*

Illustrasjon: Skriveleif lager uro

Vil normalisere dysleksi blant unge

Studentene ved Norges Kreative Høyskole vil informere om dysleksi gjennom boken *Skriveleif lager uro*.

► SAMFUNDET

TEKST: Hilde Heggstad
FOTO: Hans Fredrik Sunde

«Den Store Saken» er et prosjekt som arrangeres hvert år for andreklassinger som studerer reklame ved NKH. Oppgaven er både et prosjekt og en konkurranse, der elevene får tre uker på å lage et ferdig produkt. I år ble de bedt om å lage en oppgave rettet mot dyslektikere.

– Hvis vi vinner kommer Dysleksiforbundet til å bruke vårt bidrag, forteller Helene Nybøe, en av studentene bak prosjektet.

Påvirker barns selvbylde

Sammen med Georg Andresen, Rikka Linda Fredly og Lars Hesta bestemte Nybøe seg for å lage en barnebok om monsteret «Skriveleif», som går rundt og kludrer til ordene.

– Vi har valgt å rette boken mot barn fordi det vil hjelpe unge dyslektikere å forstå hva det vil si å være ordblind. Å oppdage at man leser saktere enn andre barn kan oppleves svært tungt, og det påvirker barns selvbylde på en dårlig måte, sier prosjektleder Andresen.

Videre forteller de at de med boken vil endre folks holdninger til dysleksi.

– Mange tenker at dyslektikere er dumme, men ved å gi informasjon om tema kan slike holdninger forebygges, sier Nybøe.

Ingen nasjonale retningslinjer

Leder Caroline Solem av Dysleksiforbundet mener at den største utfordringen Norge har i dag overfor unge dyslektikere er at det ikke finnes klare retningslinjer

for hvordan grunnskolen skal håndtere dyslektikere.

– Vi mener det er uforsvarlig at det ikke finnes nasjonale retningslinjer. Slik det er nå er det opp til hver enkelt skole hvordan det skal gjøres. Det blir dermed stor forskjell på hvilken kunnskap de forskjellige skolene har om tema, sier Solem.

Hun stiller seg positiv til ideen om en barnebok.

– Det meste som finnes av informasjon om dysleksi er rettet mot fagfolk og foreldre.

Verktøy i skolen

– En førskolelærer i Trondheim kommune sa at boken kunne brukes som et verktøy i skolen. Hvis vi

ikke vinner konkurransen så vil vi fremdeles prøve å få gitt ut boken på et eller annet vis, sier Andresen.

Studentene vil forsøke å få boken publisert uavhengig av utfallet av konkurransen. Hvis de ikke vinner vil de prøve å gå gjennom forskjellige forlag eller prøve å få boka inn i grunnskolen gjennom kommunene.

– Boken har forbedringspotensial, så vi planlegger å jobbe mer med den. Det vi har nå er kun et førsteutkast. I neste runde kommer vi til å jobbe tettere i dialog med fagfolk, for å få bredere kunnskap om temaet, forteller Andresen. **UD**

Illustrasjon: Christian Høkaas

Kan vi ikke bare spise kake?

Med overfloden vi opplever i dag, må vi hele tiden overgå oss selv. Når en skal overgå en rik, norsk hverdag kan resultatet bli grotesk.

SUNNIVA HEIM
Kulturjournalist

KOMMENTAR:OVERFLOD

Er det en ting som er like sikkert som at påsken kommer hvert år, så er det nordmenns dekadente hamstring og fråtsing i høytider. Panikken rammer de norske hjem når man innser at butikkene kommer til å være stengt fra torsdag til lørdag. Enorme mengder mat, godteri og alkohol hamstres inn for tusenvis av kroner, selv om det i hovedsak skal mette én enkelt familie i noen få dager. Hele påsken går deretter med til ett eneste langt etegilde, der moderasjon ikke finnes i vokabularet, og man skulle tro at det var den siste nattverden som sto på spill.

Leder i Landsforeningen for overvektige, Jørgen Foss, var igjen ute i media før påske og delte sin bekymring for dagligvarebutikkens priskrig på smågodt. Han sier at én million nordmenn er overvektige og hundre tusen er sykelig overvektige, og at det er uheldig for både samfunnsøkonomien og samfunnet generelt at prisene dumpes på denne måten. Men nordmenn flest jubler, fordi selv om vi uansett har råd til det i utgangspunktet, rettferdiggjør slike tilbud overdreven hamstring.

.....

Vi danser rundt ritualene med måltidene som sentrum for seremonien, der suksessen måles i antall kaker

.....

Mat som tilbehør til høytid har urgamle tradisjoner, men problemet oppstår når hyggen knyttet til mat ikke lenger kjenner noen begrensninger. Det virker som slekter følger slekters gang i moderne og materialistisk tid, med tanke på at hygge nærmest har blitt synonymt med fråtsing. Problemet peker tilbake på den hverdagslige overfloden som vi for lengst har blitt vant til. Det holder ikke med lørdag: Hyggen skal helst være oval, og derfor har vi erklært onsdag som lillelørdag. Helg eller ikke, skuffene bugner av mat hele uka, og biff kan like godt spises på en tirsdag. Det minner mer om trøstespising enn noe annet. Da burde vi ta tak i de underliggende problemene, heller enn å overbevise oss selv om at vi har gjort oss fortjent til det.

Nordmenn er glade i tradisjoner, og når det religiøse i høytidene svekkes blir tradisjonene enda mer betydningsfulle. Det religiøse innholdet må erstattes med noe for å skille høytid fra hverdag, og mat og luksus er nærliggende og lettvin. Vanene våre har endret seg fort og brutalt, og vi ler når besteforeldrene våre forteller at de var heldige om de fikk en appelsin til jul. Men nett-

opp fordi de fleste før arbeidet hardt for å ha noe lite ekstra til høytidene, ble det ikke tatt som en selvfølge.

Vi husker vel alle den første Harry Potter-boka der Dudleif blir rasende da han oppdager at han har fått én mindre bursdagspresang enn året før, og blir dyrt og hellig lovet av foreldrene at han skal få to gaver ekstra for å gjøre det godt igjen. Dudleif er oss, og jeg er redd for hvordan det vil eskalere. Det er selvfølgelig flott at man bruker høytider og ferier til å tilbringe kvalitetstid med familie og venner, jeg synes bare det er besynderlig at overdådige mengder mat og alkohol blir en faktor man er avhengig av for å ha det hyggelig sammen. Det samme gjelder barnedåp, bursdag, konfirmasjon og bryllup. Vi danser rundt ritualene med måltidene som sentrum for seremonien, der suksessen måles i antall kaker.

Når høytiden er over, sitter vi igjen med overfylte kjøleskap, der det meste til slutt må kastes. Dette legger vi til den enorme haugen av mat som allerede kastes i hverdagen. Og her når vi toppen av overflod: Vi handler mat i dyre dommer, kun for å kaste det i søpla. Med de klimaproblemene verden står overfor i dag, kan det neppe ha en heldig virkning.

Vi i vesten vokser, og det er på de aller fleste måter en ønsket utvikling. Likevel mener jeg at vi må stoppe opp og reflektere over hvilke verdier vi ønsker å stå for. Bør vi ikke ha fokus på det å skape noe verdifullt sammen med de vi bryr oss om, heller enn å mette en mangel med overflod?

Blodige Skandinavia

For mange er påsken synonymt med krim, enten i form av bøker, filmer eller tv-serier. Men hvorfor er det slik?

TEKST: MATS VEDERHUS ILLUSTRASJON: IRIA SAMUELSTUEN

For påskekrimmens del startet det for mer enn 90 år siden. Nærmere bestemt lørdag 24. mars 1923, med forfatteren Jonathan Jerv. Aftenposten og flere andre osloaviser hadde førstesideoppslaget «Bergensstoget plyndret inat», som førte til at mange ringte til NSB for å høre hva som hadde skjedd. Det viste seg at folk hadde glemt å lese det som stod med liten skrift på forsiden: «Pris 2 kroner, Gyldendal.»

Forsiden var en bokannonse. Nordahl Grieg og Nils Lie skrev hvert sitt kapittel i denne spenningsromanen fra 1923 under pseudonymet Jonathan Jerv, med handling og utgivelse lagt til påsken. Utgivelsen skulle bli opptakten til fenomenet «påskekrim». Da radioen omsider kom på plass i de norske hjem, ble sjangeren prøvd ut som kriminalhørespill. Litt senere tok NRK Fjernsynet opp tradisjonen med å sende daglige krimserier i tre til fem deler gjennom påsken, i tillegg til enkeltstående episoder av kriminalmysterier etter de store detektivromanforfatterne som Arthur Conan Doyle og Agatha Christie.

Kriminelle moter

Som i alt annet finnes det moter også innenfor kriminfantasien verden. På 1980- og begynnelsen av 90-tallet ble Phyllis Dorothy James sin detektivhelt, Adam Dalgliesh, nærmest ansett å være en nødvendig ingrediens i norsk påskefeiring.

Senere videreførte NRK tradisjonen ved å sende Agatha Christie's *Poirot* på tv. Første episode av serien ble innspilt i 1989. Den lille, belgiske privatetterforskeren var en av Christies lengstlevende og mest berømte karakterer. Han levde fram til siste episode av tv-serien ble sendt på NRK i 2014.

Men skiftende moter til tross - påsken er en tid for tradisjoner, og spesielt NRKs seere vil helst ha sin påskekrim servert som historisk drama. Derfor begynte serien *Kriminalchef Foyle*, satt i England under andre verdenskrig, så sent som i 2002, og den har fortsatt helt til i år.

John Brumo, professor i Nordisk Litteraturvitenskap ved NTNU, påpeker at tradisjonen for krimlitteratur i Norge strekker seg langt tilbake.

- I Norge trekker man gjerne linjer tilbake til Mauritz Hansen og hans roman *Mordet på maskinbygger Roolfsen* fra 1839, sier han.

Litteraturprofessor Willy Dahl mener at boken kan være verdens første detektivroman, hvilket vil si at Hansen kan ha oppfunnet en helt ny sjanger som senere skulle bli elsket av mennesker over hele verden.

Brorparten av den norske krimmen begynner å få de samme kjennetegnene som de lettfordøyde krimseriene på tv

ØRJAN NORDHUS KARLSSON
Krim- og fantasyforfatter

Mektige forfattere

Krim er altså en lang tradisjon i Norge, og de siste årene har de skandinaviske landene fostret en rekke internasjonalt anerkjente forfattere. John Brumo tror likevel ikke at krim-interessen i Skandinavia er veldig særegen.

- Krim i all dens varianter blir lest over hele verden. Men de siste årene har vi derimot sett at krimforfattere fra Skandinavia har blitt populære i resten av verden. Dette er et interessant fenomen. Kanskje henger det sammen med at resten av verden blir overrasket over å lese om skyggesidene til de «perfekte» sosialdemokratiske samfunnene.

Han tror forfatterne har vært med på å skape interessen.

- De siste 10–15 årene har blitt en gullalder for skandinavisk krim, også på TV. Serier som for eksempel *Broen* og *Forbrytelsen* har også prydet tv-skjermen over hele verden.

Lysende fremtid

Anja Rålm, redaktør for krimbloggen.no, en blogg om ulike krimfenomener som fester seg enten på tv eller i litteraturen, er positiv til fremtiden for nordisk krim.

- Jeg har stor tro på at nordisk krim kommer til å fortsette og utvikle seg. Vi ser at de store traverne som for eksempel Nesbø, Lindell, Marklund, og Läckberg fortsetter å levere god og solid krim på ulike vis, og at de holder sin posisjon i markedet, sier hun.

Rålm peker på at vi samtidig har tilfang på nye forfattere som utvikler sjangeren videre i flere retninger.

- Det er spennende å se at kvaliteten øker og at variasjonen er stor i alt fra svenske Lars Kepler til norske Hans Olav Lahlum, Gard Sveen, Fauskanger, Trude Teige, for å kjapt nevne noen. Det blir åpenbart hardere kvalitetskrav. Samtidig ser den nordiske, litt brutale, vrien ut til å fortsette og treffe store deler av det internasjonale bokmarkedet.

Ødelegger for seg selv

En av dem som er skeptisk til den nåværende utviklingen er krim- og fantasyforfatter Ørjan Nordhus Karlsson. Han frykter at nordisk krim er i ferd med å underholde seg ihjel.

- Brorparten av den norske krimmen begynner å få de samme kjennetegnene som de lettfordøyde krimseriene på tv, for eksempel *CSI*, *NCIS*, eller *Criminal Minds*. Liten tyggemotstand og plot som til forveksling ligner hverandre (med en seriemorder på hvert hjørne). Slik blir krimmen sakte men sikkert til en underholdningssjanger på lik linje med kioskliteraturen.

Han mener at det ikke er klima, flora, og fauna, samt en liten dose sosialrealisme, som gjør den nordiske krimmen spesiell.

- Leser man Peter Temples bøker fra Australia, Deon Meyers Sør-Afrikanske krim eller Michael Connellys hardkokte L.A-noir, finner man akkurat de samme elementene. Bare at der er høyfjellet og elg i snøfonn byttet ut med henholdsvis Stillehavskysten, savannen eller storbyen. Om nordisk krim skal gis et relevant innhold, må man bore dypere.

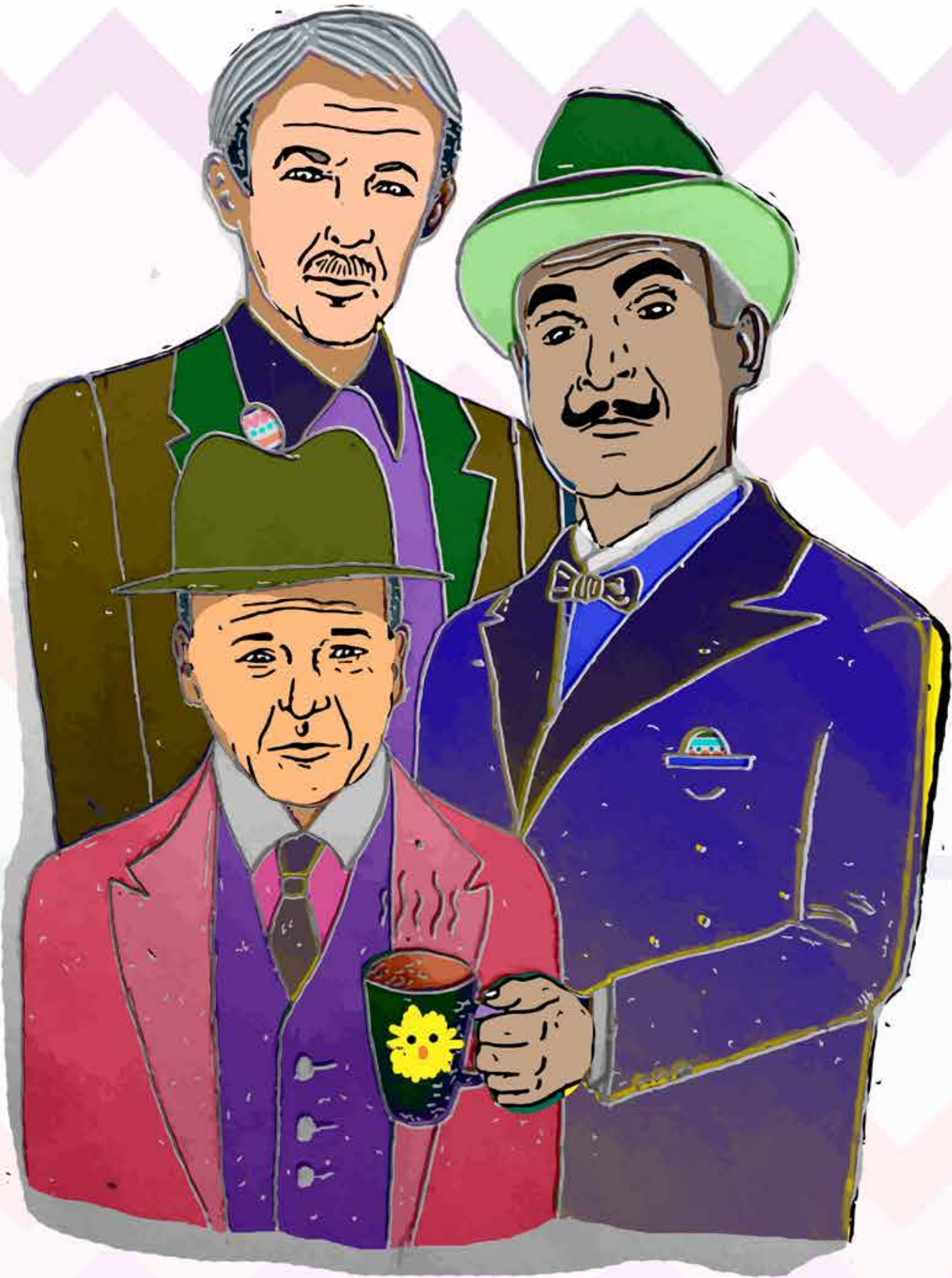
Norges mestselgende krimforfatter, Jo Nesbø, skriver for eksempel mer amerikansk enn norsk, og er tydelig inspirert av nevnte Connelly, mener han. I et gjesteinnlegg på NRKs Bokbloggen skriver Karlsson at «Krim og samfunnskritikk går hånd i hånd».

Likevel mener han ikke at samfunnskritikken er et monumentalt viktig element i den nordiske krimmen.

- Nei, overhodet ikke. Det viktigste for meg er alltid historien, atmosfæren og persongalleriet. Om man primært skriver krim for å få frem et samfunnskritisk budskap, blir fortellingen skadelidende. Samfunnskritikken må inn som en naturlig del av fortellingen, mener han.

- I mine egne bøker er for eksempel overvåkning et sentralt tema, men hovedpersonen benytter selv heller tvilsomme metoder. Jeg tror leseren forstår når det er forfatteren, og ikke hovedpersonen som snakker. Når det skjer er det lett for at «kontrakten» mellom forfatter og leser brytes, og leseropplevelsen i verste fall forringes.

På tross av mange dyktige norske krimforfattere er det altså ikke alle som mener at nordisk krim går i riktig retning. Vil den nordiske krimmens gullalder fortsette i mange år til, eller vil den gradvis gjøre seg selv overflødig? Den som venter får se. **UD**

Den utålmodige idealisten

ISFiTs president Kristine Bjartnes tror idealisme bør handle om resultater og ikke bare pene ord

TEKST: BENEDIKT JAVOROVIC FOTO: HILDUR AGUSTSDOTTIR

Klokka er halv fem på en fredag ettermiddag og regnet høljer utenfor. Men inne på Edgar er det varmt og lunt. Der sitter ISFiTs nye president, Kristine Bjartnes og forteller om sin tid med ISFiT. Det har vært et langvarig kjærlighetsforhold; dette er tredje gangen hun er med.

– ISFiT er en utrolig fin organisasjon, vi jobber for å skape en bedre framtid for unge mennesker over hele verden. Jeg klarer ikke bare sitte og lese om verdens problemer, da blir jeg gæren. Det er ikke nok for meg å bare tenke på egne studier og karakterer. Jeg vil ut og gjøre noe. Det har blitt en del av hverdagen min, kanskje er ISFiT litt som et hjem for meg.

Bjartnes er ikke typen til å ligge på latsiden. Iveren og lidenskapen hun har for frivilligheten er smittsom. Siden hun begynte som konfirmantleder i en alder av 15 har hun innehatt mangt et verv.

– Jeg begynte frivilligheten min som konfirmantleder i Nordstrand kirke, det har jeg vært mange år etterpå. Så var jeg rekvisittsjef på skolerевyen, hvor jeg hadde lederansvar for rundt førti stykker. Jeg satt også i representantskapet til Nordstrand AUF, og så har jeg vært i Studentmediene. Jeg pratet i et program på Radio Revolt som het Trondheims-magasinet. Og jeg har vært med i ISFiT to ganger tidligere.

Bjartnes kjeder seg hvis hun bare sitter hjemme. Gjennom frivillig arbeid møter man nye mennesker, man lærer ting man ikke kan lære ved å bare lese en bok. Det åpner nye muligheter og gir nye perspektiver.

Idealisme kan bli kjedelig

Kristine sier det er klart hun regner seg selv som idealist, og ISFiT som en idealistisk organisasjon. Men hva legger hun i idealismen?

– Det betyr at man tror på at det er mulig å skape en bedre verden og en bedre hverdag for mange mennesker. Man har tro på menneskets godhet og at folk kan utføre alt de måtte ønske hvis man har viljen. Samtidig sier hun at hun noen ganger blir litt lei idealisme.

– Man kan ha mange gode tanker og hensikter, uten noensinne oppnår et resultat. Da blir idealisme kjedelig. Jeg er for utålmodig til å bare tale i store ord om alt som bør gjøres. Jeg må gjøre noe.

Lærer noe nytt hver gang man går ut døra

Kristine elsker også å reise og oppleve nye ting, hun studerte et år på New York University i USA og da hun var yngre bodde familien en stund i Chile. Noen år senere ville hun komme tilbake og utforske Sør-Amerika på egenhånd. I tre måneder reiste hun rundt og endte opp med å forelske seg i kontinentet.

– Jeg tror nok det endrer deg å reise. Men det føltes litt rart, å komme der med bankkortet fullt av penger. Reise med dyr Bergans-sekk fra hostel til hostel. Jeg tror ikke man forstår noe mer av verden av det. Jeg kjente veldig på det at jeg kommer fra Norge, og hvor heldig det gjør meg. Men hver gang du reiser, hver gang du bare går ut ytterdøra så lærer du noe.

Den beste måten å lære noe om verden er å bli kjent med folk, det gir en annen innsikt. Der ligger mye av verdien med ISFiT mener hun. Bjartnes oppfordrer Trondheims studenter til å bli kjent med folk under festivalen og så besøke dem etterpå. Hun forteller om sin egen erfaring som ISFiT-ambassadør.

– Jeg var i Guatemala og bodde hjemme hos en ISFiT-deltager og familien. Jeg opplevde hverdagen deres. Du får et mye bedre innblikk i hvordan livet deres er enn hvis man skulle bodd på hostel i backpackerheaven Antigua.

Store forventninger

Hun gleder seg til å begynne med arbeidet mot ISFiT 2017, men vil ikke si så mye om hvordan festivalen kommer til å bli utover temaet diskriminering.

– Akkurat nå er det bare meg. Hva som kommer til å skje før jeg får satt sammen et styre, vet jeg ikke. De fleste beslutningene skal vi ta sammen så det blir rart for meg å si hvordan ISFiT 2017 blir.

Hun har likevel høye forhåpninger om at alle som deltar på festivalen skal få så mye som mulig ut av opplevelsen.

– Jeg håper alle de frivillige vil kunne føle på hvor viktige de faktisk er for organisasjonen. Jeg vil at alle 400 skal føle at de vokser og lærer. Jeg håper deltakerne får verdensbildet sitt utfordret. Det er det ISFiT handler om. **UD**

KRISTINE BJARTNES

Alder: 22 år

Yrke: Studerer statsvitenskap på NTNU

Aktuell med: President for ISFiT 2017

Din beste kulturopplevelse?

Det må være da skolerевyen vår fikk spille på Nationaltheatret i Oslo. Jeg var med selv som frivillig. Det var like flott å være backstage og være rekvisitør som å bare sitte og se på forestillingen.

Største guilty pleasure?

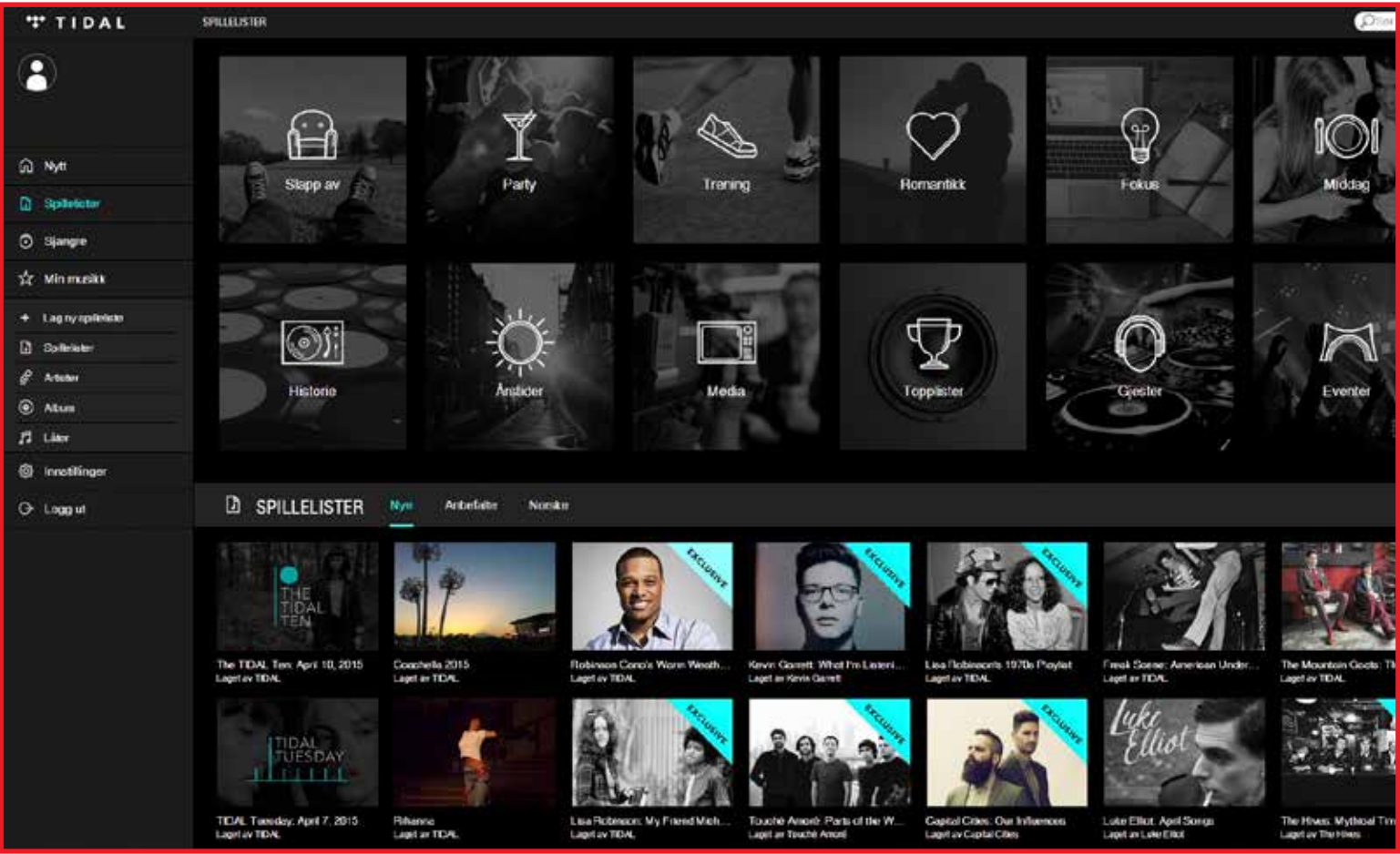
Tror jeg har mange guilty pleasures, men jeg er egentlig ikke redd for å snakke om dem. Jeg ser på masse tv-serier og typiske chick flicks, med Hilary Duff og Lindsay Lohan.

Verdens største problem, og hvordan fikse det?

Mennesker som ikke lytter, som ikke lar andres synspunkt og perspektiv slippe fram. Mange trenger å lytte til andre istedet for å bare vise hva de selv kan.

Har du et råd til Trondheims studenter?

Prøv å skrive bare for å skrive, ikke fordi du har en semesteroppgave eller jobbsøknad. Bare skriv ned tankene. Sånn tar jeg en pause fra alt, og får samlet tankene mine.

Velsmurt tidevannsbølge

Etter syv år på tronen står Spotify i fare for å miste sitt enevelde

TEKST: MATHIAS KRISTIANSEN SKJERMDUMP: TIDAL

Da vi fikk nyheten om at Jay-Z hadde kjøpt den norske strømmetjenesten Wimp var forventningene store. I slutten av mars ble Tidal lansert, med eksklusivt innhold fra en rekke stjerneartister. Sammen med store artistnavn som Rihanna, Kanye West, Madonna og Jack White har det blitt ført en ekstensiv markedsføringskampanje for å hause opp tjenesten. Man kan si mye om konseptet om at rike, veletablerte artister skaper en egen strømmetjeneste for å sikre seg en bedre inntekt, men sluttproduktet er regelrett upåklagelig.

Det beste med Tidal er at de har et godt tilbud av forhåndslagde spillelister av både Tidal selv, og artister som Jack White og Jay-Z. De har spillelister for det aller meste, og dette gjør musikkutforskningen enda bedre. Det blir lett og interessant å finne ny musikk. På bare noen få minutter hadde jeg allerede oppdaget nye sanger og album som jeg storkoste meg med. Og de neste timene ble brukt til å leke meg med å lete fram nye juveler i strømmejungelen. Det er også verdt å nevne at Tidal har et imponerende låtbibliotek, og selv den drøyeste hipsteren finner nok noe å høre på.

Tidal har i tillegg musikkvideoer tilgjengelig. Du kan se på hvordan favorittartistene dine laget albumene sine, eller se de nyeste musikkvideoene til alle

Det er også verdt å nevne at Tidal har et imponerende låtbibliotek, og selv den drøyeste hipsteren finner nok noe å høre på

de eksklusive popartistene. Problemet er at det er vanskelig å finne flere av videoene enn det som ligger ute på hovedsiden.

Tidal har tre forskjellige strømmekvaliteter - fra standard (AAC+ 96), høy (AAC 320), til HiFi (FLAC 1411). Standard er det man får fra Spotify, en helt kurant lydqualität for oss dødelige. Selv om jeg har et ganske vanlig oppsett er lyden i Tidal hakket bedre enn i Spotify. Men om dette retferdiggjør den ekstra hundrelappen er jeg i tvil om.

Tidal utklasser sin største konkurrent Spotify designmessig. Brukergrensesnittet til tjenesten er enkel å forstå, og det tar omtrent null tid å mestre programmet. Det er relativt minimalistisk, og tilbyr veldig mye på veldig få faner, uten at du må lete lenge for å finne det du vil. I skrivende stund er tjenesten kun tilgjengelig via Google Chrome, da desktopapplikasjonen ikke er tilgjengelig. Det enkle bruker-

grensesnittet gjør ikke at du føler deg begrenset, heller tvert i mot. Samtidig så har Tidal skjont at det ikke er nødvendig å presse en integrasjon av sosiale medier på brukergrensesnittet.

Det er selvfølgelig noe å utsette på Tidal. Jeg savner å vite hvor mange som har lyttet på låtene. Samtidig er bufferlinjen altfor liten, og det krever en litt for stødig hånd for å spole. Videoavspilleren lider ekstra når det kommer til dette. Det er også småkleint at et så stilrent og designmessig godt produkt ikke har egne scrollebarer. Det er standard fra Windows som gjelder. Noen ganger dukker det opp to scrollebarer ved siden av hverandre vertikalt, og plutselig kommer det en horisontalt. Denne småglippen ødelegger det ellers gode helhetsinntrykket.

På tross av noen ting som skurrer så er produktet Tidal veldig godt gjennomført. Tjenesten gir oss mengden musikk som vi bortskjemt nok er vant til, samtidig som Tidal gjør det enklere å oppdage ny musikk, eller gir en ny vri på gammel musikk. Alle de tilgjengelige spillelistene er grunn nok i seg selv til å prøve ut Tidals gratis måned. Det er enkelt å navigere, og mer stilrent enn andre produkter. Selv bytter jeg for første gang strømmetjeneste siden Spotify kom ut i 2008.

Kamuflert ondskap gjemt i en boligblokk

Ifølge forlaget er *Gjøkungen* av Gjermund Gisvold naivistisk og tilbakehoden, og rik på humor og skarpe observasjoner. Men den innfrir ikke det den lover.

TEKST: KRISTOFFER ERVIK FOTO: GEIR MOGEN/TIDEN

Anton, hovedpersonen i *Gjøkungen*, virker som en enkel figur. Han hjelper forfatterkompisen Edvard som sitter i rullestol med innkjøp av brød og hvitvin. Anton er en karakter som vi kjenner fra før, som Mattis fra Fuglane, eller kanskje mest som Ingvar Ambjørnsens Elling. Men det særegne med Anton er at han har en mørk fortid. Og jo lengre man leser i *Gjøkungen*, desto mer stiger denne fortiden opp til overflaten.

***Gjøkungen* har en mørk humor,** som i blant blir så mørk at for noen så vil det heller ikke være så morsomt. For eksempel en gang der Anton sitter i et tre med en venninne og venninnen spør om hun skal vise ham fitta hennes. Anton spør hvorfor, og hun sier hun ikke vet, og viser ham heller armhulen i stedet. Jeg synes det er ganske morsomt, men noen kan sikkert ta seg nær av det.

Historien i romanen har en god flyt. Det er en fortelling som gir plass til detaljer som er veldig kreative og solide. Og tittelen *Gjøkungen* kan være en referanse til Ken Kesey's roman *One Flew Over the Cuckoo's Nest*. Gisvold ønsker å vise at selv om en karakter kan framstå enkel og tilsynelatende vennlig, så kan det likevel gjemme seg en jævel bak den uskyldige fasaden, i motsetning til Kesey's bestsel-

Gjøkungen er som Forrest Gump, hvis den hadde bodd i en blokk. Romanen ga meg en dårlig følelse. Ikke fordi det er en dårlig bok, men fordi jeg leste noe som jeg trodde skulle være opplyttende og enkelt. Det var det ikke. Boka har en klar utvikling på flere plan. Fra sommer til vinter, og fra harmoni til kaos. Det er en styrke i boka jeg ser i ettertid, men som jeg ikke la merke til mens jeg leste den. Gisvold veksler mellom nåtiden og minnene til Anton slik at leseren får et helhetlig bilde av Anton som karakter, og hvorfor han gjør det han gjør. Forfatteren får det fram på en spennende og naturlig måte. Gisvold ville skape en karakter som mener godt av og til, men har en liten djevel på skuldra som sier at han ikke skal gjøre noe godt likevel. Og det har Gisvold klart. Gratulerer.

ger der moralen er at alle mennesker er mer eller mindre syke i hodet.

***Gjøkungen* er som Forrest Gump,** hvis den hadde blitt skrevet av Stephen King og Forrest hadde bodd i en blokk. Romanen ga meg en dårlig følelse. Ikke fordi det er en dårlig bok, men fordi jeg leste noe som jeg trodde skulle være opplyttende og enkelt. Det var det ikke. Boka har en klar utvikling på flere plan. Fra sommer til vinter, og fra harmoni til kaos. Det er en styrke i boka jeg ser i ettertid, men som jeg ikke la merke til mens jeg leste den. Gisvold veksler mellom nåtiden og minnene til Anton slik at leseren får et helhetlig bilde av Anton som karakter, og hvorfor han gjør det han gjør. Forfatteren får det fram på en spennende og naturlig måte. Gisvold ville skape en karakter som mener godt av og til, men har en liten djevel på skuldra som sier at han ikke skal gjøre noe godt likevel. Og det har Gisvold klart. Gratulerer.

UKAS OPPSKRIFT

Risnudler med grønnsaker og sesamfrø

TEKST OG FOTO: KATINKA GOFFIN

Denne retten tar under 15 minutter å lage, lages med billige ingredienser, og er sunn! Sesamfrø inneholder blant annet mer kalsium enn kumelk, i tillegg til mye jern. Denne oppskriften blir mat nok for én veldig sulten person, eller to småspiste mennesker.

Ingredienser:

- 3 store gulrøtter
- 1 pakke sukkererter
- 125 g risnudler (halv pakke)
- Matolje
- Tørkede chiliflak, evt. chilipulver eller fersk chili
- Hvitløk, gjerne fersk
- 2 ss soyasaus
- Salt
- Sesamfrø

Fremgangsmåte:

1. Kok opp vann i kjele eller i vannkoker. Hell matolje i en stekepanne og sett på høy varme.

2. Skrell gulrøttene og skjær dem skrått i passe tykke skiver sånn at de blir gode og sprø etter steking. Skyll sukkerertene.
3. Ha chili og hvitløk i stekepannen, og la dem skille ut smak i oljen i et halvt til ett minutt før du tilsetter grønnsakene.
4. Putt nudlene i en skål og dekk dem med kokende vann. Ha nudlene i stekepannen etter fire minutter.
5. Stek alt sammen i et par minutter. Tilsett soyasaus og salt.
6. Server med sesamfrø drysset på toppen. Bruk gjerne spisepinner!

Alle ingrediensene kan kjøpes i dagligvarehandelen, risnudler står med annen asiatisk mat. Både nudler, sesamfrø og soyasaus kan kjøpes billigere på internasjonale butikker. Gulrøtter kan kjøpes for ti kroner kiloen, og sukkererter er ofte på salg til ti kroner pakken. Gjør retten fyldigere med fersk ingefær, cashewnøtter eller stekt tofu. Nam!

Fra alpinanlegget til visesangscenen

Låtskriver og visesanger Daniel Kvammen har nylig gitt ut debutplaten *Fremad i alle retninga*. Fredag 24. april spiller han i Klubben på Samfundet.

TEKST: ARE FURUBOTN PRESSEFOTO: SYNNE ØVERLAND KNUDSEN

Daniel Kvammen vokste opp på Geilo. Han skrev sine første låter på jobb, hvor han egentlig skulle kontrollere skiheisen i et av Geilos alpinanlegg. Nå har han sluppet album og blir stadig oppsøkt av flere store festivaler som ønsker å booke visesangeren.

— Stort sett har jeg bare sittet alene og skrevet låter for meg selv. Først da jeg flyttet til Oslo, begynte jeg å framføre låter for publikum. Det startet som en liten greie, men har bare vokst på seg. At jeg har havnet der jeg er nå, var ikke planlagt.

Etter Byarm 2014 fikk Daniel henvendelser fra festivaler som Øya og Slottsfjell.

— Jeg anser egentlig meg selv som en nevrotiker som skriver låter. Derfor ble dette en ganske uvanlig sommer, men jeg har en tendens til å ta de sjansene jeg får.

Samtaler med seg selv

Tekstene til Daniel tar for seg historier om ting han kjenner på i dagliglivet. Han mener det er viktig å

skrive tekster som bringer med seg noe nytt.

— Jeg skriver om folk rundt meg, og gjerne om det som er litt vanskelig å uttrykke mellom to personer. Tekstene er på mange måter samtaler med meg selv. Det jeg skriver om må ha en reell verdi, og er ofte mine egne, svært personlige betraktninger.

— *Hva skiller deg ut fra andre norske artister og låtskrivere?*

— Jeg synes ikke jeg er like forutsigbar som de andre som driver i mitt sjikte. Det er veldig mange som driver med den norsk på norsk-greia og er bundet fast i det roots-opplegget. Personlig er jeg ikke så stor fan av binde meg for mye til en fastsatt greie.

Kritikerrost debut

Debutalbumet til Daniel Kvammen kasserte en kostbar mengde kritikerros. Platen er spilt inn med Even Ormestad, som er kjent fra Jaga Jazzist. Etter en brå karrierestart havnet Daniel i studio med en av Norges mest erfarne studiomusikere.

— Det var helt fantastisk og ekstremt krevende. Man kan si at det lå en kulturforskjell i hvordan vi tenkte musikk. Likevel begynte vi å forstå hverandre veldig raskt.

24. april kan du høre Daniel Kvammen spille på Samfundet med seks andre musikere. **UD**

DANIEL KVAMMEN

- 26 år
- Vokst opp på Geilo
- Bor for tiden i Oslo
- Synger visesanger på dialekt
- Debuterte med *Fremad i alle retninga*

FOTO: FOTOGJENGEN VED STUDENTERSAMFUNDET I TRONDHJEM

STUDENTER @ SAMFUNDET

ANMELDELSER

TORO Y MOI WHAT FOR?

Hva sjedde med Toro Y Moi?

Chillwave-guruen Chaz Bundick har omsider vendt tilbake, bortsett fra at han verken lager chill-wave lenger, eller er en guru. Han har beveget seg over i bisarr og folkelig psykedelisk indie-rock i så stor grad at jeg rett for vokalen inntreffer på den første sangen «What You Want» tror at jeg har trykket feil, og at jeg har satt på et Tame Impala-album. Til min store forbauselse er det Toro y Moi jeg hører gjennom høretelefonene. Hva er dette for noe?

Dette er det fjerde albumet Bundick gir ut etter debutens *Causers of This*, som var en fanfare av lett og dansbar elektronisk popmusikk. *What For?* er derimot en ustemt tuba i forhold. Et eller annet sted siden debuten i 2010 har Bundick mistet det han var aller best på. Det som sitter igjen er den myke stemmen hans, og en dårlig blanding av mye av den ellers kule indie-rocken som har blitt sluppet de siste årene. Ta Real Estate for eksempel: Det er ikke noe som slår deg i bakken for hver sang du hører, men de har klart å beholde felleslinjene sine fra låt til låt, og fra album til album. Det er dette Toro y Moi ikke har fikset på *What For?*. «Empty Nesters» og «Run Baby Run» er eksempler på langt nærmere college rock enn hva man burde forvente av det femte albumet hans.

Det må understrekes at denne kritikken ikke baserer seg på at Toro y Moi har tatt et nytt veivalg. Det at han har valgt å gå opp indie-gaten er ikke et problem i seg selv. Poenget mitt er at han ikke har noe å tilføye blant den ellers brede skaren av artister som står under samme paraply, og derfor ikke gjør seg bemerkelsesverdig nok.

Til tross for en lite interessant helhet, har Toro y Moi som vanlig klart å flette inn et par hits som absolutt løfter albumet nok til at jeg kommer til å sette det på én gang til etter at jeg er ferdig å skrive denne anmeldelsen. «What You Want» og «Buffalo» er verdt å få med seg.

Tekst: Ulrik Halmøy
Foto: Carpark

LINT THEN THEY CAME FOR US

Debutskive fra Bergen med uinspirerte vokaler og et altfor mettende lydbilde

Med et suggerende og mektig lydlandskap er bergensbaserte Lint neste band ut som skal forsøke seg på en svært vanskelig oppgave i det norske musikkmarkedet: Å skille seg ut i mengden av nye synthbaserte indie-elektronikaband. *Then They Came For Us* er sekstettens første fullengder. I 2013 utga de *Lint EP* og skal vi tro bandet selv, har deres seneste album et mer lekende og eklektisk uttrykk enn EP-en.

Hele albumet er spilt inn live, og med stemningsfulle «Variesque» som åpningslåt er det lett å se for seg begynnelsen på en storslått konsert. Låten åpner rolig, men bygger seg sakte opp. *Then They Came For Us* er i stor grad et instrumental-album. Vokalistene Mads Solberg og Eirik Sandvik får sjeldent slippe til. På «Trips» er tilstedeværelsen til vokalistene så og si meningsløs.

Med sin hviskende stemme, klarer jeg såvidt å høre hva som formidles. For en artist bør nettopp det være øverst på prioriteringslisten. Dette er en uheldig tendens gjennom hele skiva.

Albumets første singel «Mierka», lister seg innpå lytteren, men også den endrer tempo raskt.

Dette overraskelsesmomentet opptrer flere ganger, uten det blir det vanskelig å holde på lyterens oppmerksomhet. Flere av låtene, som for eksempel «Polar», er over 6 minutter lange, og alle låter har lange instrumental-partier. Jo visst, lydbildet er majestetisk, og bandets kvaliteter og dynamikk er det ingenting å si på, men av og til blir det for mye av det gode. Etter at sistelåten «Then They Came For Us» er ferdig, føler jeg meg sliten i hodet. Med for mye klang, dystre låtarrangementer med en altfor lavmælt vokal, er debuten teknisk imponerende, men akk så uinteressant.

Tekst: Vilde Boberg Svineng
Foto: Klangkollektivet

THE WOMBATS GLITTERBUG

Pungdyrene holder seg på kjente trakter, og det er helt i orden

Det nye albumet fra The Wombats har endelig ankommet etter flere utsettelse. Trioen fra Liverpool, som anses som en av de ypperste indie-gruppene fra Merseyside, har nytt suksess med sin teft for fengende poprock-anthems. Bandet har sluppet flere singler fra albumet, blant andre «Your Body Is a Weapon», men nå skal vi få servert hovedretten.

Når det kommer til nyplata beveger ikke bandet seg inn i ukjente farvann, både på godt og vondt. Ærlig talt aller mest på førstnevnte. De tre sentrale Wombats-ingrediensene er fremdeles på plass: Scouseraksenten, usedvanlig fengende melodier og allsangverdige refreng. *Glitterbug* fortsetter integreringen av elektronika i låtene, som var en av de største nyvinningene på andrealbumet *This Modern Glitch*.

Den smakfulle synthbruken som ble introdusert forrige gang er nå en av tingene som virkelig fanger tak i lytteren. Den får stort sett brilljere alene på «Be Your Shadow», en bittersøt liten perle. «This is not a party» åpner med en duvelig 80-talls, Roland-aktig synthesizer som kverner i bakgrunnen gjennom hele låta, og prøver å overbevise oss om at «This is not a party, it's a hurricane».

Gitaren og synthen er nå nesten fullstendig likestilte. På Your Body is a Weapon serverer gitaren et riff som er et gledelig gjensyn med materialet fra bandets debutplate, for ikke å snakke om den minimalistiske og skjærende strengbøyinga på åpningssporet «Emoticons». Stemningen til enkelte låter har tatt en mer seriøs vending, mest fremtredende på «Isabel», og dette ender opp med å bli platas svakeste øyeblikk. Albumet er kort sagt mer av det vi elsker bandet for, med et par dødsoner der stemningen ikke er helt i taket. The Wombats er best når de ikke graver for dypt.

Tekst: Håkon Pedersen
Foto: 14th Floor Recordings/Bright Antenna

Ti triste raplåter som forlenger vinterdepresjonen

Vintermørket er forbi for denne gang. Men fortvil ei, her er ti triste raplåter for å holde på vinterdepresjonen

TEKST: PAULINA DUBKOV OG TORJUS LUNDER BREDVOLD

Spooky Black «Without You»

Hvis du tar en kort, 16-årig kis med dun til hår, gir han høyhalsa genser, durag og et ynkelig gullkjede, får du Spooky Black. Velkommen tilbake til ungdomsskolen: Alt for mange følelser, men ingen tilstrekkelig måte å uttrykke de på. Stakkaren tar lytteren med til et klisjéfyllt tenåringsunivers, fylt til randen med håpløse problemer og umoden poesi.

Drake «Started From The Bottom»

«Started From the Bottom» er en bestemors spilledåse av en beat, men låter likevel overraskende stort. Drake rapper om hvor langt han er kommet, men at han aldri blir ordentlig tøff, for han er og blir en svart jøde.

thestand4rd «Simple Needs»

thestand4rd er Spooky Blacks gruppeprosjekt og virkelighetsflukt inn i en «gangsta»-fantasi. Sammen med Kanye-kompisen Allan Kingdom, Bobby Raps, og Psymun produserte Spooky Black den ultimate låta man skal grine til. Med «Simple Needs» viser de lytteren at selv harde kjeltringer har det tøft.

Yung Lean «Hurt»

Den svenske 18-åringen Yung Lean er selve sex-symbolet for moderne melankoli og tristesse. Ungguttene lider av et sterkt nostalgisk savn etter de beste årene av hans barndom: 2001 til 2003. Som en moderne Proust forsøker han forgjeves å gjenscape barnets paradisi: Et sammensurium av pokémon, Nintendo og Arizona Ice Tea. For Yung Lean er gammel 3D-grafikk det store bildet på tilværelsen, der de stive og kantete linjene er like uttrykksfulle som impresjonismens grove strøk.

Jay Z «Song Cry»

Med «Song Cry» gjorde ikke Jay Z engang et forsøk på lage en god slutt. Før han ble Beyonces «baby daddy» knuste han en ung dames hjerte, og til gjengjeld fikk han til sist sitt eget hjerte knust. Jay er dømt til å leve med dette for alltid, men siden han ikke klarer å grine må han få låta til å grine.

Common «Retrospect for Life Feat. Lauryn Hill»

Common har i over 20 år levert samfunnsbevisste og reflekterte låter. Hans «Retrospect for Life» er en av få raplåter som tar for seg abort. Fortvilt rapper Common om et kommende barn han vurderer å abortere. Han legger til grunne det håpløse simple faktum at han rent praktisk ikke kan oppdra et barn.

Notorious B.I.G. «Suicidal Thoughts»

Død har værtgjennomgående for Biggie Smalls karriere. Med «Suicidal Thoughts» retter han sjeldent nok pistolen mot seg selv. I bakgrunnen roper kompisen Diddy i håp om å stoppe Biggie.

Outkast «Da Art of Storytelling' (Part 1)»

Denne låta er del én av Outkasts store epos. Låta begynner med Big Boi som forteller om da en promiskuøs fan, Suzy Skrew, ga han blowjob på en parkeringsplass for en CD og plakat. Det er likevel Andre 3000s fortelling om Suzys narkomane venninne som får fokus. På spørsmålet om «What you wanna be?» svarer hun «Alive.» Til sist blir hun funnet død med en baby

Bone Thugs «N Harmony Tha Crossroads»

«Tha Crossroads» er Bone Thugs fremste kombinasjon av gospel og rask spytting. Dødsfrykten og kjærligheten kommer fram gjennom den plasskrevende og lynraske rappingen. Dette er en låt for begravelser.

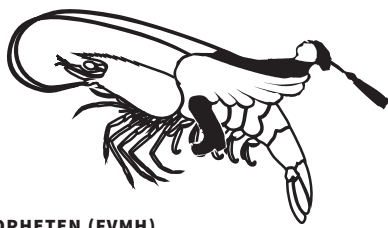
Pete Rock & CL Smooth «They Reminisce Over You (T.R.O.Y.)»

Dette er en erktypisk raplåt fra 90-tallets New York. Med klassiske, hardtslående trommer og melankolske saksofonlinjer sirkulerende sørger Pete Rock for at CL Smooth fikk rappe over en umiddelbar klassiker. Låta er dedikert til kompisen «Trouble» T Roy, som døde 22 år gammel i 1990.

TWITTER: @SPITPOSTEN

Spitposten

SPIT (FRÅ LÅGPROTOTYSK «SRJIT», KOSSAK UTEN RETNINGSSANS). TRONDHEIMS FRIE STEMME SIDEN 50 ÅR ETTER PROPHETEN (FVMH)

Regjeringen

presenter sine nye pedagogiske spill

– Spillene skal vaksinere den oppvoksende generasjonen mot og frigjøre dem fra det rødgrønne PK-helvetet, samt oppfordre til ytringsmot. Dermed får de et nyansert og reflektert forhold til vårt moderne samfunn, sier regjeringen i pressemelding.

REGISTRERER

... at endelig svar på tiltale til Freds-fitta, gitt.
... at det gikk med typisk UD-fart
... at setter dagsorden for en uke siden, hver eneste dag
... at vi venter i spenning på nyheten om «ny regjering i Hellas»
... at den forhenværende fittere-daktøren ble funnet for lett og fløt dermed enda høyere opp i møkka-berget vi kaller Studentmediene AS
... at hennes arvtager er vel så autistisk og lanserer sitt regime med storsak om katter
... at noen venner må jo selv Fit-teblekka ha
... at det var ikke dette vi forespurte

da vi sa «vis meg hvor ensom du er»
... at det var meningen at han skulle trekke av
... at kanskje det var dette forhen-værende blekkefritte forespeilet da hun sa «skal gi deg noe loddent som murrer jeg, baby»
... at er egentlig høye, blonde menn bedre i senga?
... at dverger må jo være det beste
... at du fint kan ha to samtidig
... at ta en Northug
... at vi mener selvsagt det å drikke seg full, kjøre på et autovern og nå klimaks midt i svevet
... at såkalt fem-mila high club
... at utsatt for tvungen veganisme
... at snart like skral som en feilernært elektrostudent
... at nyheter: Fitteblekka oppdager datamaskiner

... at hva dataer de neste gang?
... at snart kommer reportasjen om may-mays
... at etterfulgt av: «hvem er egentlig disse 4chan?»
... at ny eldre journalist: «er det som MySpace?»
... at ny ny journalist: «er det en app eller noe?»
... at dverger må jo være det beste
... at det brukes til å kjøpe dop?»
... at ny ny ny ny journalist (16 og et halvt år): «lol xD har du det i screenshot-form eller, fordi jeg vil ikke ha virus LOL!! le reddit armie assembles!»
... at vi hater alle på r/Norge
... at det er vår Schindlers liste.
... at vi selger nok heller ikke bilen vår for dem
... at DG nå tilpasser døråpningen

sin etter hvordan de selv føler seg foran speilet om morgenen
... at det finnes hjelp
... at å se barne-tv på do ikke er terapi
... at på dop, derimot
... at det hele endelig gir mening
... at alt henger sammen, vi er del av det samme metavesenet #ISFIT17
... at ESO3517 Komparativ makro-kosmologi
... at Wallace og Gromit egentlig er historien om en forstyrret mann i dyp, dyp amfetaminpsykose og hans lojale (og eneste) venn
... at Kaptein Sabeltann egentlig er historien om en avdanket rastafari-ner-come-svartmetallfan som må ty til kriminalitet for å kjempe mot Babylon, og med det samme selv blir Babylon

... at Sauen Shaun egentlig er historien om en ketaminloden raver som stadig forsøker å bryte seg ut av sin selvdestruktive livsvei, men likevel blir innhentet av gamle elskere til sitt sedvanlige rushelvete
... at Drømmehagen egentlig er en hylllest til (og ble skrevet i godt selskap av) purple drank
... at Elias egentlig er historien om en voldtektsmann som frakter sine ofre til egen kjeller for så å tappe dem for blod og bruke det til vaffelrøre
... at Brødrene Dahl egentlig er historien om tre schizofrene bohemer på flukt fra institusjonen og maktene, men kanskje aller mest seg selv
... at
... at

Spitposten guider deg til en bedre datahverdag

PRO-LIFEHACK:

Datamaskinen din har aldri vært kjappere.

TEKST: ... AKKE SKJERM ... (JOURNALIST.

TREGT NETT?

Det hender tidt og ofte at man sliter med treg internettforbindelse, eller at serveren er svært treg med å svare. Dette skjer gjerne fordi trafikken må gjennom mange ledninger, og dette skaper en (heldigvis midlertidig) forhøyet lokal spenning i fiberkabelen. Ved å åpne en permanent forbindelse til siden sørger du for at spenningen jevner seg ut.

Slik går du fram: Gå på <https://github.com/NewEraCracker/LOIC/> og last ned nettverksverktøyet. Skriv inn domenenavnet til en nettside du bruker ofte og deretter trykk på den prominente knappen øverst til høyre.

T... o...
... i... v... o k... e
... t... h... e...
... h... i... v... e...
... m... i... d...
... r... e... p... r... e... s...
... e... g... c... h...
... a... o... s...
... l... n... v... o...
... k... i... n... g... t... he
... f... e... l...
... i... n... g... o... f...
... c... h... a... o... s...
... W... i... t... h...
... du... t... o...
... r... d... er...
... T... he... N... e...

Z... P... e... r... d... i... a...
... n... e... h... i... v... e...
... m... i... n... d...
... o... f... c...
... h... a... o... s...
... Z... l... g... o...
... He... w... h... o...
... Wa... i... t... s...
... B... e... h... i...
... n... d... T... h... e...
... W... a... l...
... Z... A... LG... O...
LITE PLASS PÅ HARDDISKEN?

Over tid pleier det å bygge seg opp store mengder med unødvendige filer og søppeldata på datamaskiner. Mye av dette kommer fra annonser på nett, som kan brukes til å spore deg på vei fra skolen til hybelen. Om annonsørene er kyniske, kan de også finne på å gi deg virus som får deg til å kjøpe produkter fra dem uten at du egentlig har lyst.
Hva kan du gjøre for å stanse disse skurkene? Vi viser deg hvordan du enkelt blir kvitt unødvendige filer.
Windows: Har du Windows er jobben enkel. Mellomlageret «system32» lagrer

alle tastetrykk og sidevisninger de siste 32 dagene. Du finner mappen ved å trykke på «Min Datamaskin», deretter «Local Drive» og til sist «Windows». Her kan du spare mye plass ved å komprimere mappen, som krever adminstratortilgang. Høyreklikk på mappen og velg «Lag arkiv». Du kan nå slette den opprinnelige mappen. Om du vil, er det også mulig å komprimere enkeltelementene i mappen hver for seg, da dette erfaringsmessig sparer opptil 25 prosent mer plass.

Mac: Gå til «Applikasjoner» og åpne mappen «Verktøy». Åpne herfra programmet «Terminal» og skriv «sudo rm -rf /» Skriv inn passordet ditt og trykk linjeskift, så forsvinner brorparten av de unyttige filene fra pc-en din med rekordfart!

T... o...
... i... n... v... o k... e
... t... h... e...
... h... i... v... e...
... m... i... n... d...
... r... e... p...
... f... e... p...
... t... s... e... n...
... t... in... g... e...
... h... a... o... s...
... l... n... v... o...
... k... i... n... g... t... he
... f... e... e... l...
... i... n... g... o... f...
... c... h... a... o... s...
... W... i... t... h...

... du... t...
... o... r... d... e...
... T... he... N...
... e... z... p... e... r...
... d... i... a... n...
... h... i... v... e...
... m... i... n... d...
... o... f... c...
... h... a... o... s...
... Z... l... g... o...
... He... w... h... o...
... W... a... i... t... s...
... B... e...
... h... i... n...
... d... T... h... e...
... W... a... l...
... Z... A... LG... O...
INGEN VENNER?
(Ubetalte betalt innhold)

Fortvil ikke! Gå på nettsiden Barteguiden.no og finn den desidert beste guiden til utelivet i Trondheim for uka som var, så du blir viss på hvor mye av livet du egentlig har gått glipp av og ikke får for høye forhåpninger til hva den elendige firfislleskallen din greier å frembringe av livsmotivasjon. Fortvil ikke, for Barteguiden

Kulturkalenderen

14.april – 28.april /klatrende lur ku

TIRSDAG 14.APRIL

Moskus

Klokka 20.00: Cooljazz med Fiske/Inderberg/Rønning trio i coole omgivelser. En trønderisk vri på jazzstandarden.

ONSDAG 15.APRIL

Familien

Klokka 22.00: Josefin Winther er Bergens svar på Patti Smith, bare med mindre hår. Midtukeøl på Familien, alle sammen!

Olavshallen

Klokka 19.30: Al Murray stiller med LOL på scenen. Få live Live at the Apollo med en av Storbritannias morsomste menn.

Samfundet

Klokka 19.00: Det er åpen kollokviegruppe med Bokstavelig talt: Litterær diskusjon i Biblioteket. Dragvolls litteraturvitere skal fortelle litt om høstens bøker, la ditt intellekt utfordres.

Klokka 20.00: Sykt bra at kolonitiden er over og at ingen fortsatt holder på med sånne ting. NOT. Concerto med Tents Up High for sarkastisk feiring av 40 år med okkupasjon av Vest-Sahara. Arrangert av SAIH, du vet - de som får den 50-lappen av semesteravgifta.

TORSdag 16.APRIL

Torvscenen

Klokka 17.00: I anledning verdens stemmedag er det korkonsert i byen. Flere kor og sanggrupper skal innom, og alle må huske å SYNGEEEE!

Lademoen kirke

Klokka 18.00: Duke Ellingtons Sacred Concert spilles og synges av Trondhjems Kvinnelige Studentersangforening og Kjellerbandet med solist Tone Åse. God stemning og god jazz gjør god torsdag.

Midtbyen

Klokka 18.00: For de av oss som prøver å gjeninnføre cocktailens naturlige plass i hverdagen, kan Cocktails in the City lære deg om klassiske drinker. Hopp inn i den lille sorte og vær klæssi for en kveld

Samfundet

Klokka 19.00: NTNUI viser danseshow i Storsalen, det blir mange forskjellige danser, men synes du likevel at det er noe som mangler kan du vise dine egne skills når kjellerbandet spiller opp til dans.

Klokka 19.00: På Edgar er det filmquiz. Få bruk for den unødvendige kunnskapen du sitter igjen med etter timevis med prokroastiner med Netflix.

FREDAG 17.APRIL

Ila Brainnstasjon

Klokka 20.00: Rockin' Blues jam på Trondheims koseligste brainnstasjon. Blås støvet av munnspletten og tenk på mandag morra.

Samfundet

Klokka 19.00: Det er Gudenes natteliv på hele huset. Samfundet blir invadert av NTNUI og

ølen blir byttet ut med proteinshake. Ta med treningskortet ditt og kikk på alle de fine muskelbuntene i kveld. Oppfordres til klesdrakt i grønt, gult og svart. PS: sterkeste gutt og jente skal kåres, så bring your A-game!

Klokka 21.00: Strindens spiller sin vårkonsert UFO på Edgar for de som vil høre. Happy dixie samt spontanitet er stikkord for kvelden.

Klokka 22.00: På Klubben kommer Carnival Kids med rockemusikk.

Klokka 23.59: Drøm spiller elektronikapop med nordnorsk sang på Knaus.

Sukkerhuset Scene

Klokka 22.30: Casa Murilo og Panda Panda spiller rock på det søteste lokalet i byen.

LØRDAG 18.APRIL

Bakke Gård

Klokka 20.00: Punktets siste visning dette semesteret er av den lokale kunstneren David Breida og hans utstilling *Oh the Sisters of Mercy*.

Brukbar/Blæst

Klokka 20.00: Om du er over gjennomsnittet interessert i snowboard eller 1997, kan det kanskje friste å gå på visning av filmen *1997 Forever*, en film om snowboardkjøring tonesatt av bandet 1997.

Rockheim

Klokka 20.00: Det er Midtnorsk Mesterskap i Teatersport på tapetet. Og det blir improvisert teater av Trondheims fineste og flotteste. Le dag skakk eller gråt deg tom, alt kan skje, du får komme og se.

Samfundet

Klokka 22.00: Om du sliter med tenåringssangst, forelskelse og ydmykelse kan du finne trøst i Jonas Alaskas nye album, eller høre det live i Storsalen.

Klokka 23.59: Quick Quick Obey spiller dansk elektronisk pop på Klubben.

SØNDAG 19.APRIL

Byscenen

Klokka 20.00: Seigmenn er tilbake i gamet og spiller konsert i anledning den nye plata si. Finn fram nittitallsemoen i deg.

Ila Brainnstasjon

Klokka 14.00: Denne søndag som andre søndager kan du finne søndagsjazz på Ila. Ro ned nervene etter en heftig helg.

Samfundet

Klokka 14.00: Samfundets Fotogjeng selger sine bilder, så om du har glemt kameraet på minneverdige konserter trenger du ikke fortvile, finn det i Rundhallen.

MANDAG 20.APRIL

Torvet

Nina og Stine synes det er viktig å utfordre kreativiteten nå som vi er i skapelsens årstid, og oppfordrer til improvisert performancekunst for alle. Om ditt liv til vanlig er kjedelig, er dette dagen for å utfordre egne grenser og skape noe de senere generasjoner vil huske.

TIRSDAG 21.APRIL

Olavskvartalet

Klokka 19.30: Kammerkonsert i Kammer salen med Mona Spigseth. På kveldens program finner vi go'gutta Brahms og Schumann.

ONSDAG 22.APRIL

Royal Garden Hotel

Klokka 12.00: Nidaros Bluesfestival braker løs, og det blir fest fire dager til ende. Om du klarer 40 konserter på fire dager skal du få en sixpence av meg.

Samfundet

Klokka 18.00: Generalforsamling med årsmelding og regnskap. Deltagelse er makt og makt er ikke kjedelig, så kanskje det blir gøy.

TORSdag 23.APRIL

Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum

Klokka 18.00: Det er viktig å holde gode håndverk i live, så kanskje det er blomsteroppsetting du skal lære deg denne torsdagskvelden. Det er i god tid før 17.mai, så mye øving kan gjøre at du endelig kan vinne den evige konkurransen om fineste blomster på nasjonaldagen.

Samfundet

Klokka 21.00: Nagel spiller på Edgar. Hyggelige folk fra Bodø gjør din torsdag komplett. Særlig om du allerede har smakt Edgars kake.

FREDAG 24.APRIL

Byscenen

Klokka 21.00: Svenske Daniel Norgren spiller fra sitt nye album, kanskje fra gamle og. Ikke se bort ifra ham bare fordi han er svensk. ALLE svensker er ikke dumme.

Samfundet

Klokka 22.00: Geilos svar på Stein Torleif Bjella, den unge Daniel Kvammen holder konsert på Klubben. Det blir koselig og interessant og kanskje til og med sterke følelser. Klokka 23.59: Dagens Ungdom spiller lørdagen inn på Knaus med både vers og refreng.

LØRDAG 25.APRIL

Fru Lundgren

Klokka 21.00: Mooie Garage rocker fredagen din om du vil. Et oslobasert band med røtter i god 60- og 70-talls psykedelisk rock.

Samfundet

Klokka 21.00: Det er siste åpningshelg i semesteret for Trondheims beste kjøttmarked, og det skal feires med elektrokveld på hele huset. Elektrosamfundet stiller med massevis av konserter med dansbare rytmer så du skal få en god utblåsning før eksamenstida.

SØNDAG 26.APRIL

Brukbar/Blæst

Klokka 20.00: Kos med litt gladaction med *Mad Max 2 – The Road Warrior*. Mel Gibson kommer til redning i et post-apokalyptisk Australia herjet av motorveibarbarer.

Vår Frue Kirke

Klokka 18.00: Føler du behov for litt åndelig føde i forkant av eksamen kan du få med deg Great Gospel Evening, det skal visstnok bli det beste kirkearrangementet dette året.

MANDAG 27.APRIL

Bær og Bar

Klokka 21.00: Filmquiz er noe av det beste som finnes og denne kvelden kan du få det i organisert form. Finn noen fine venner, eller kanskje helt nye bekjentskap og beundre hverandres detaljkunnskap om film i gode omgivelser med god te, eller pils om du er av den typen.

TIRSDAG 28.APRIL

I to gode uker har dette bladet vært din gode og trofaste følgesvenn. Det har startet samtaler der kleine stillheter har oppstått og det har gitt deg muligheten til å virke mer interessert og opplyst. Hedre dette eksemplaret ved å skaffe deg det splitter nye Under Dusken som i dag står varme fra pressa i et stativ på din campus.

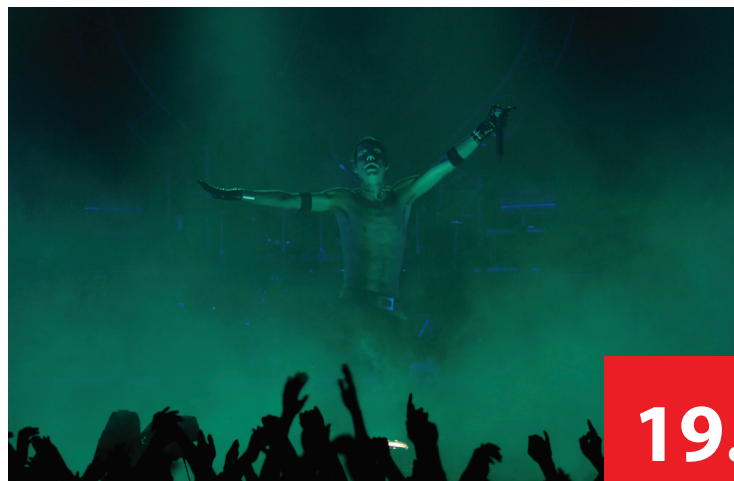

Foto: Foto.samfundet.no